

SLR-IH – 1

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

B.P.Ed. I (Semester – I) (Old CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – I)
History, Principles and Foundation of Physical Education and
Olympic Movement

Day and Date : Friday, 7-12-2018
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

- Instructions :**
- 1) **All questions are compulsory.**
 - 2) **The candidates should read original question in English.**
 - 3) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 20 minutes in Answer Book on Page No. 3.**

Duration : 20 Minutes

Marks : 14

1. A) Fill in the blanks :

7

- 1) Arjun Award is given for _____
- 2) Law of exercise is also known as _____
- 3) In child individuals, behaviour is mostly influenced by _____
- 4) Sociology is the study of _____
- 5) The first modern Olympics were held in _____
- 6) There are _____ circles in Olympic flag.
- 7) In Olympic motto fortius, means _____

B) Answer in **one** sentence :

7

- 1) Which is the personal factor in learning ?
- 2) Who is known as father of naturalism ?
- 3) Give name of Law's of Learning.
- 4) What is the meaning of Altius in the Olympic Motto ?
- 5) Who is the father of Modern Olympic ?
- 6) What is chronological age ?
- 7) Write long form of IOA.

P.T.O.

मराठी रूपांतर

1. A) रिकाम्या जागा भरा :

7

- 1) अर्जुन पुरस्कार हा _____ साठी दिला जातो.
- 2) सरावाचा नियम याला _____ म्हणून ही ओळखले जाते.
- 3) बाल्यावस्थेत, वैयक्तित वर्तनात _____ चा प्रभाव घडतो.
- 4) समाजशास्त्रात _____ चा अभ्यास केला जातो.
- 5) पहिली अधुनिक ऑलम्पिक स्पर्धा _____ या टिकाणी भरविण्यात आली.
- 6) ऑलम्पिक ध्वजामध्ये _____ वर्तुळ असतात.
- 7) ऑलम्पिक ब्रिदवाक्यातील फोर्टेयस् चा अर्थ _____ आहे.

B) एका वाक्यात उत्तर लिहा :

7

- 1) अध्ययनाच्या वैयक्तिक घटकांची नावे लिहा.
 - 2) निसर्गवादाच्या जनकाचे नाव काय ते लिहा.
 - 3) अध्ययनाच्या नियमांची नावे लिहा.
 - 4) ऑलम्पिकच्या ब्रिदवाक्यातील अॅल्टस चा अर्थ काय ते लिहा ?
 - 5) आधुनिक ऑलम्पिकचे जनक कोण आहे ?
 - 6) कालप्रणित वय म्हणजे काय ?
 - 7) IOA चे पूर्ण नाव लिहा.
-

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. I (Semester – I) (Old CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – I)
History, Principles and Foundation of Physical Education and
Olympic Movement

Day and Date : Friday, 7-12-2018
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Marks : 56

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **The candidates should read original question in English.**

2. Answer the following question : **10**
- A) Write about society of culture.
B) Explain body types.
3. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Explain in detail naturalism in physical education.
2) Explain in detail aim and objectives of physical education.
4. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Explain laws of learning in detail.
2) Explain in detail contribution of Y.M.C.A.
5. Write short notes (**any four**) : **16**
- 1) Leadership.
2) Growth and development.
3) Idealism.
4) Vedic period.
5) Scope of physical education.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा : 10
- A) समाज व संस्कृती याबद्दल लिहा.
B) शरीर धारणेचे प्रकार स्पष्ट करा.
3. खालील प्रश्नांचे उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : 15
- 1) शारीरिक शिक्षणातील निसर्गवाद म्हणजे काय ते स्पष्ट करा.
2) शारीरिक शिक्षणाची ध्येय आणि उद्दिष्ट्ये स्पष्ट करा.
4. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : 15
- 1) अध्ययनाचे नियम सविस्तर स्पष्ट करा.
2) यंग मैन ख्रिचन असोसिएशन (YMCA) चे योगदान स्पष्ट करा.
5. टिपा लिहा (कोणतेही चार) : 16
- 1) नेतृत्व.
2) वाढ व विकास.
3) आदर्शवाद.
4) वैदिक काल
5) शारीरिक शिक्षणाची व्याप्ती.
-

SLR-IH – 2

Seat No.	
----------	--

Set

P

B.P.Ed. (Semester – I) (Old CBCS) Examination, 2018

PHYSICAL EDUCATION (Paper – II)

Anatomy, Physiology, Sports Medicine, Physiotherapy and Rehabilitation

Day and Date : Monday, 10-12-2018

Max. Marks : 70

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Instructions : 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 20 minutes** in Answer Book Page No. 3.

2) **All questions are compulsory.**

3) The candidates should read the **original** question in **English**.

Duration : 20 Minutes

Marks : 14

1. A) Fill in the blanks.

7

- 1) Sports injuries occur due to _____
- 2) Sprain is an injury to _____
- 3) Effects of short wave diathermy are _____
- 4) The term doping is derived from _____
- 5) Chronic sports are treated using _____
- 6) Shoulder dislocation injuries are commonly associated with _____
- 7) Contrast bath is recommended for _____.

B) Answer in **one** sentence.

7

- 1) How does occur injuries in sports ?
- 2) In which year first international congress of sports medicine was heard ?
- 3) In which games injuries of the elbo are common ?
- 4) How much megacycle second frequency is used in microwave diathermy instrument ?
- 5) How many types of massage are there ?
- 6) Which instruments is used for immediate treatment of Sprain.
- 7) How does hydrotherapy given ?

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. अ) रिकाम्या जागा भरा.

७

- १) खेळातील इता व दुखापतो _____ मुळे होतात.
- २) मुर्गलेणे ही दुखापत _____ शी संबंधित आहे.
- ३) शॉर्टव्हेव डायथर्मीचा परीणाम हा _____ साठी होतो.
- ४) डोपिंग हा शब्द _____ द्या जालेतील डोप या शब्दापासून तयार झालेला आहे.
- ५) क्रोनिक क्रीडा जखम _____ द्वारे बन्या केल्या जातात.
- ६) खांदा निखळणे सामान्यतः _____ शो संबंधित आहे.
- ७) कॉन्स्ट्रास्ट बाथ हे _____ साठी वापरले जाते.

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

७

- १) खेळातील दुखापती कश्यामुळे होतात ?
- २) कितीसाली पहिली जागतीक क्रीडा वैद्यक परिषद भटवण्यात आली.
- ३) कोणात्या खेलाल कोपन्याच्या सर्वसाधारण दुखापती होतात.
- ४) मायक्रोव्हेव डायथर्मी द्या उपकरणात अंदाजे किती योगा सायकल्स सेकंद विद्युत प्रवाह वापरला जातो.
- ५) मसाजचे किती प्रकार पडतात ?
- ६) मुर्गळणे या दुकापलीवट तालकाळे उपचार करण्यासाठी कोणत्या उपकरणाचा वापर केला जातो ?
- ७) जलचिकित्सा कश्यापार्फत दिले जाते.

Seat No.	
----------	--

**B.P.Ed. (Semester – I) (Old CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – II)**

Anatomy, Physiology, Sports Medicine, Physiotherapy and Rehabilitation

Day and Date : Monday, 10-12-2018

Marks : 56

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

2. Answer the following question : **10**
- A) Explain in detail the causes of sports injuries.
 - B) Explain effects of exercise on digestive system.
3. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Explain in brief the electrotherapy.
 - 2) Explain need and importance of physiotherapy in detail.
4. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Explain in detail hydrotherapy.
 - 2) Write meaning of massage and explain classification of massage.
5. Write short notes (**any four**) : **16**
- 1) Meaning and principles of rehabilitation in sports.
 - 2) Write need and importance of anatomy and physiology.
 - 3) Write about guiding principles of physiotherapy.
 - 4) Define anatomy and physiology.
 - 5) Different types of injuries.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा : १०
- अ) क्रीडा दुखापतीचे कारणे सविस्तर स्पष्ट करा.
- ब) व्यायामाचा पचन संस्थेवर होणारा परिणाम लिहा.
३. खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- अ) इलेक्ट्रीक थेरपी सविस्तर स्पष्ट करा.
- ब) भौतिक उपचार पद्धतीची गरज व महत्व सविस्तर लिहा.
४. खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- अ) जलउपचार पद्धतीचे सविस्तर वर्णन करा.
- ब) मसाजचा अर्थ लिहा. मसाजचे वर्गीकरण स्पष्ट करा.
५. टिपा लिहा (कोणतेही चार) : १६
- १) पूर्णवसनाचा अर्थ आणि तत्वे लिहा.
- २) शरीरशास्त्र आणि शरीररचनाशास्त्राची गरज व महत्व लिहा.
- ३) भौतिक उपचार पद्धतीचे मार्गदर्शक तत्व लिहा.
- ४) शरीरशास्त्र आणि शरीररचनाशास्त्र म्हणजे काय ले लिहा.
- ५) विविध प्रकाराच्या दुखापती.
-

SLR-IH – 3

Seat No.	
-------------	--

Set	P
-----	---

B.P.Ed. (Semester – I) (CBCS) (Old) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – III)
Health Education and Environmental Studies

Day and Date : Wednesday, 12-12-2018
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

N.B. : 1) **All questions are compulsory.**
2) **The candidates should read the original questions in English.**

1. A) Fill in the blanks :

7

- i) The food resource is _____
- ii) Polluted water causes _____
- iii) The aspect of balanced diet is _____
- iv) WHO means _____
- v) Polluted air causes _____
- vi) The biting of mosquito causes _____ disease.
- vii) First aid is related to the aspect of _____

B) Answer in **one** sentence :

7

- i) What are the major health problems in India ?
- ii) When do you celebrate 'World Health Day' ?
- iii) Which are the aspects of balanced diet ?
- iv) State any one name of the type of natural resources.
- v) Which disease affects through Alcohol ?
- vi) What is measured through the apparatus of spirometer ?
- vii) When do you celebrate AIDS Day ?

P.T.O.

मराठी रूपांतर

1. अ) रिकाम्या जागा भरा.

7

- i) अन्नाचा स्रोत _____ हा आहे.
- ii) प्रदूषित पाण्या मुळे _____ आजार होतात.
- iii) समतोल आहाराचे _____ घटक आहे.
- iv) WHO म्हणजे _____
- v) प्रदूषित हवा मुले _____ आजार होतात.
- vi) डांस चावल्याने _____ रोगाची लागण होते.
- vii) प्रथमोपचार हा _____ या घटकाशी संबंधित आहे.

ब) एका वाक्यात उत्तर लिहा.

7

- i) भारतातील प्रमुख आरोग्य समस्या कोणती ?
- ii) 'जागतिक आरोग्य दिन' कोणत्या दिवशी साजरा केला जातो ?
- iii) समतोल आहाराचा घटक कोणता ?
- iv) नैसर्गिक साधन संपत्तीच्या कोणत्याही एका प्रकाराचे नाव लिहा ?
- v) अल्कहोल सेवनाने कोणता रोग होण्याची शक्यता आहे ?
- vi) स्पायरोमीटर उपकरणाने कशाची मोजदात करतात ?
- vii) एडस् दिन कोणत्या दिवशी साजरा करतात ?

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

B.P.Ed. (Semester – I) (CBCS) (Old) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – III)
Health Education and Environmental Studies

Day and Date : Wednesday, 12-12-2018

Marks : 56

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

N.B. : 1) All questions are compulsory.

2) The candidates should read the original questions in English.

2. Answer the following questions : 10
- A) Importance of Health Service.
 - B) Suggest remedies for controlling noise pollution.
3. Answer the following questions (**any one**) : 15
- 1) What is water pollution ? Explain the bad effects of water pollution.
 - 2) Define health and health education ? Write the aims and objective of health education.
4. Answer the following questions (**any one**) : 15
- 1) Give the list of communicable diseases and explain in detail any one of them.
 - 2) Discuss about the problems of wastage and suggest the remedies to it.
5. Write short notes (**any four**) : 16
- i) Effects of obesity.
 - ii) Balanced diet.
 - iii) Objectives of school health service.
 - iv) Components of food.
 - v) Soil pollution.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा. 10
अ) आरोग्य सेवेचे महत्व.
ब) ध्वनि प्रदूषण नियंत्रण करिता उपाय सुचवा.
3. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : 15
1) जल प्रदूषण म्हणजे काय ? जल प्रदूषणाचे दुष्परिणाम स्पष्ट करा.
2) आरोग्य आणि आरोग्य शिक्षण व्याख्या सांगा आणि आरोग्य शिक्षणाची ध्येय व उद्दिष्टे लिहा.
4. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : 15
1) संसर्गजन्य रोगाची यादी करा आणि कोणत्याही एकावर सविस्तर चर्चा करा.
2) कचरा समस्येविषयी चर्चा करा व त्यावरील उपाय कोणते ते सुचवा ?
5. टीपा लिहा (कोणतेही चार) : 16
i) स्थूलतेचे परिणाम.
ii) समतोल आहार.
iii) शालेय आरोग्य सेवेची उद्दिष्टे.
iv) अन्नाचे घटक.
v) भूमि प्रदूषण.
-

SLR-IH – 4

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

B.P.Ed. (Semester – I) (Old CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Marathi Method (पेपर नं. – ४)

Day and Date : Friday, 14-12-2018
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

- सूचना :** १) सर्व प्रश्न आवश्यक.
२) प्रश्न क्र. १ हा अनिवार्य आहे, प्रश्न क्र. १ वस्तुनिष्ठ प्रश्नांची उत्तरे उत्तरपत्रिकेतील पृष्ठ क्र. ३ वर पहिल्या २० मिनिटांन लिहावीत.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 20 Minutes

Marks : 14

१. गाळेलल्या जागा भरा.

७

- १) मातृभाषा, शिक्षकांचा व्यावसायिक दर्जा उत्तम राखण्यासाठी _____ संघटना चांगले कार्य करत आहे.
- २) पाठ्यक्रम म्हणजे _____ कालावाधित पूर्ण करावयाचा आराखडा होय.
- ३) स्वतःच्या भावना व विचार दुसऱ्या व्यक्तीला सांगणे म्हणजे _____ होय.
- ४) मनोगत वाचन म्हणजे _____ वाचन होय.
- ५) आशया नुसार अध्यापन पद्धतिची निवड करताना शिक्षकाने _____ गोष्टीचा विचार करावा.
- ६) अध्ययन अनुभवाचा महत्त्वाचा निकष म्हणजे हे अनुभव _____ शी संबंधित असावेत.
- ७) टेलिव्हिजन (टी. व्ही) हे एक _____ साधन आहे.

P.T.O.

२. एक वाक्यात उत्तरे द्या :

७

- १) चांगले स्वाध्याय विद्यार्थ्यांना देण्यासाठी काय करणे गरजेचे आहे ?
 - २) अध्यापन ही एक वैज्ञानिक प्रक्रिया असून तिचे प्रमुख दोन घटक सांगा.
 - ३) शिक्षकाच्या वर्तनासंदर्भात कोणत्या तंत्रज्ञानाचा वापर केला जातो ?
 - ४) आरेखित साहित्य हे कोणत्या प्रकारचे अनुदेशन साहित्य आहे ?
 - ५) अभिक्रमीत अध्ययन संज्ञेला समान अर्थी शब्द कोणता वापरला जातो ?
 - ६) शिक्षण म्हणजे काय ?
 - ७) ज्ञाताकडून अज्ञाताकडे हे कोणत्या पद्धतिचे सूत्र मानले जाते ?
-

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – I) (Old CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Marathi Method (पेपर नं. – ४)

Day and Date : Friday, 14-12-2018
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Marks : 56

सूचना : सर्व प्रश्न आवश्यक.

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या : १०
- अ) कथाकथन पद्धति स्पष्ट करा.
ब) मराठी अध्यापनाचे उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (कोणताही एक) : १५
- १) वाचनाचे विविध प्रकार सांगून दोन प्रकार स्पष्ट करा.
२) मराठी अध्यापनाच्या विविध पद्धति सांगून व्याख्यान पद्धती व चर्चा पद्धति स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (कोणताही एक) : १५
- १) दृकश्राव्य साधनांची यादी देऊन कोणत्याही तीन साधनांची मराठी अध्यापनात उपयोग स्पष्ट करा.
२) महाराष्ट्रातील माध्यमिक शाळातील नियुक्त अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
५. टीपा लिहा (कोणत्याही चार) : १६
- १) गद्य अध्यापन
२) शुद्धलेखनाचे महत्त्व
३) मराठी भाषा संघटनाची गरज
४) मराठी शिक्षकाची गुणवैशिष्ट्ये
५) शैक्षणिक साधने.

SLR-IH – 5

Seat No.	
----------	--

Set **P**

B.P.Ed. (Semester – I) (Old – CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Hindi Method

Day and Date : Friday, 14-12-2018

Max. Marks : 70

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

- सूचना:** 1) प्रश्न क्र. 1 अनिवार्य है। उसे पहले 15 मिनट में उत्तर पत्रिका के पृष्ठ क्रमांक 3 में लिखिए।
2) सभी सवालों का जवाब लिखना अनिवार्य है।

Duration : 15 Minutes.

1. अ) रिक्त स्थान भरें।

7

- प्रत्येक विषय की _____ अलग होती है।
- महाराष्ट्र में हिंदी विषय को _____ रूप में स्थान है।
- संभाषण प्रणाली को _____ के नाम से भी जाना जाता है।
- क्रियात्मक पक्ष का मूल्यांकन _____ से होता है।
- पाठ्यपुस्तिका का निर्माण _____ के लिए किया जाता है।
- दैनिक पाठ नियोजन _____ कार्य के सफलता की कुंजी है।
- समवाय के प्रमुख _____ प्रकार होते हैं।

ब) एक वाक्य में जवाब लिखिए।

7

- मनुष्य के भावों एवं विचारों की पारस्परिक आदान-प्रदान का माध्यम क्या है ?
- भाषा तत्वों का ज्ञान प्राप्त करना किस उद्देश के अंतर्गत आता है ?
- मौन पठन का तत्व कौनसा है ?

P.T.O.

- iv) हिंदी अध्यापन के लिए किसी एक दृश्य साधन का नाम लिखिए ।
- v) पाठ योजना में प्रस्तावना का क्या महत्व है ?
- vi) प्रयोग विधि का दुसरा नाम क्या है ?
- vii) हिंदी अध्यापन के लिए किसी एक श्रव्य साधन का नाम लिखिए ?
-

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – I) (Old – CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Hindi Method

Day and Date : Friday, 14-12-2018

Marks : 56

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

2. नीचे दिए गए सवालों के जवाब लिखिए । 10
अ) अध्यापन के सूत्र स्पष्ट कीजिए ।
ब) हिंदी का अन्य भाषा से अंतर्गत अनुबंध स्पष्ट कीजिए ।
3. नीचे दिए गए सवालों के जवाब लिखिए । (कौनसा भी एक) : 15
1) हिंदी अध्यापन साहित्य और साधन की सूची तैयार करें और उनमें से तीन पर टिप्पणी लिखिए ।
2) हिंदी अध्यापन प्रणालियाँ की सूची तैयार करें और किसी एक प्रणाली स्पष्ट कीजिए ।
4. नीचे दिए गए सवालों के जवाब लिखिए । (कौनसा भी एक) : 15
1) हिंदी अध्यापक की शैक्षणिक पात्रता तथा गणवेश स्पष्ट कीजिए ।
2) हिंदी भाषा मूल्यांकन प्रणाली का स्वरूप और प्रश्न के प्रकार स्पष्ट कीजिए ।
5. टिप्पणी लिखिए । (कौनसी भी चार) : 16
i) गद्य का अध्यापन स्पष्ट कीजिए ।
ii) अध्यापन प्रयुक्तियाँ ।
iii) व्याकरण अध्यापन स्पष्ट कीजिए ।
iv) पुस्तक प्रदर्शनी और हिंदी दिन ।
v) हिंदी शिक्षक संघटना का योगदान ।

SLR-IH – 6

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	----------

B.P.Ed. (Sem. – I) (Old – CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Method of Teaching School Subject English Method

Day and Date : Friday, 14-12-2018

Max. Marks : 70

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Instruction : Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 20 minutes in Answer Book on Page No. 3.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 20 Minutes

Marks : 14

1. A) Fill in the blanks :

7

- 1) Poetry has _____ aspect.
- 2) _____ is a visual aid.
- 3) The film strip are the example of _____
- 4) Teacher used teaching aids for _____
- 5) English is the Second Language in _____
- 6) The basic qualification for the English teacher at Secondary Level is _____
- 7) Drilling helps the student _____

P.T.O.

B) Answer in **one** sentence :

7

- 1) Give name of passive skills .
 - 2) Give name of visual aids.
 - 3) Name of variable of lesson planning.
 - 4) Write quality of Good English Teacher.
 - 5) Who proposed 'Three Language Formula' ?
 - 6) Symbol, sounds and sense are the example of which skill ?
 - 7) Reading, Writing, Speaking are which type of skill ?
-

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Sem. – I) (Old – CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Method of Teaching School Subject English Method

Day and Date : Friday, 14-12-2018

Marks : 56

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Instruction : All questions are compulsory.

2. Answer the following question : **10**
A) Write the correlation of English within the subject.
B) Write about Audio Visual Aids.
3. Answer the following question (**any one**) : **15**
1) Explain the concept of learning experience.
2) Explain the nature of English language.
4. Answer the following question (**any one**) : **15**
1) Discuss qualification and qualities of English teacher.
2) What are the aims and objectives of teaching English as a second language ?
5. Write short notes (**any four**) : **16**
1) Programmes of English Teachers Association
2) Co-curriculum activities
3) Importance of silent reading
4) Principles of language study
5) Write about Audio visual aids in teaching English.
-

SLR-IH – 7

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

B.P.Ed. (Semester – I) (Old CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION
Paper – IV : History Method

Day and Date : Friday, 14-12-2018

Max. Marks : 70

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

- Instructions :** I) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 20 minutes** in Answer Book Page No. 3.
II) **All** questions are **compulsory**.
III) The candidates should read original questions in **English**.

Duration : 20 Minutes

1. A) Fill in the blanks :

7

- I) History subject is related to _____ objective.
- II) Fifth vedas is called as _____ subject.
- III) Learning experiences are _____ types.
- IV) While teaching history subject with story method _____ is important.
- V) Students visit historical places is the specification of _____ objective.
- VI) History records _____ events.
- VII) History includes _____ group.

B) Answer in **one** sentence :

7

- I) Write the type of questions.
- II) Which things includes museum ?
- III) Which things includes historical source ?
- IV) Who is the father of project method ?
- V) What are the major type of history ?
- VI) Who is the father of history ?
- VII) Which devices are used in history teaching ?

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. अ) रिकाम्या जागा भरा :

७

- १) _____ हे उद्दिष्ट इतिहास विषयाशी संबंधित आहे.
- २) _____ या विषयाला 'पाचवा वेद' म्हटले जाते.
- ३) अध्ययन अनुभवाचे प्रकार
- ४) इतिहास विषय गोष्टरूप पद्धतीने शिकवताना _____ घटकाला महत्व द्यावे.
- ५) विद्यार्थी ऐतिहासिक स्थलाना भेटी देतो हे _____ उद्दिष्टाचे स्पष्टीकरण आहे.
- ६) इतिहासात _____ घटनांची नोंद होते.
- ७) इतिहासाचा _____ गटत समावेश होतो.

ब) एका वाक्यात उत्तरे द्या :

७

- १) प्रश्नाचे प्रकार लिहा.
- २) वस्तुसंग्रहालयात कोणत्या गोष्टीचा समावेश होतो ?
- ३) ऐतिहासिक आधारात कोणत्या गोष्टीचा समावेश होतो ?
- ४) प्रकल्प पद्धतीचा जनक कोण ?
- ५) इतिहासाचे मुख्य प्रकार किती ?
- ६) इतिहासाचा जनक कोण ?
- ७) इतिहास अध्यापनात कोणत्या प्रयुक्त्या वापरल्या जातात ?

B.P.Ed. (Semester – I) (Old CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION
Paper – IV : History Method

Day and Date : Friday, 14-12-2018

Marks : 56

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Instructions : I) **All questions are compulsory.**
II) *The candidates should read original questions in **English.***

2. Answer the following questions : **10**
- A) Need and importance of history room.
 - B) Explain the achievement test.
3. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- I) What is the history teachers organization ? Explain its contribution to professional competencies.
 - II) What are the qualities and qualification of history teacher ?
4. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- I) Explain the importance of history in school curriculum.
 - II) Describe the various method of teaching history and explain the narration method effectively in teaching history.
5. Write short notes (**any four**) : **16**
- I) Importance of museum.
 - II) Objectives of teaching history.
 - III) Type of examination.
 - IV) Teaching aids need and importance.
 - V) Meaning of history and definition of history.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या : १०
- अ) इतिहास खोळीची गरज आणि महत्व.
ब) संपादन चाचणी स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (कोणत्याही एक) : १५
- १) इतिहास शिक्षक संघटना म्हणजे काय ? इतिहास शिक्षक संघटनाचे व्यावसायिक क्षमतेसाठीचे योगदान स्पष्ट करा.
२) इतिहास शिक्षकाची गुणवैशिष्ट्ये व अर्हता स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (कोणताही एक) १५
- १) शालेय अभ्यासक्रमातील इतिहास विषयाचे महत्व स्पष्ट करा.
२) इतिहास अध्यापनाच्या विविध पद्धति सांगून, कथन ही पद्धति इतिहास अध्यापनात प्रभावीपणे कशी वापराल ते स्पष्ट करा.
५. टीपा लिहा (कोणत्याही चार) : १६
- १) संग्रहाल्याचे महत्व.
२) इतिहास अध्यापनाची उद्दिष्टे.
३) परीक्षांचे प्रकार.
४) शैक्षणिक साहित्याची गरज आणि महत्व.
५) इतिहासाचा अर्थ आणि व्याख्या.
-

SLR-IH – 8

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

B.P.Ed. (Semester – I) (Old CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Geography Methodology

Day and Date : Friday, 14-12-2018
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

- N.B. :** i) **All questions are compulsory.**
ii) **The candidates should read the original question in English.**
iii) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 20 minutes in Answer Book on Page No. 3.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 20 Minutes

Marks : 14

1. A) Fill in the blanks :

7

- i) A design similar to original thing means _____
- ii) Easily providing geographical information tool means _____
- iii) The _____ examination system is useful for evaluating students skill.
- iv) India received rain mostly from _____ winds.
- v) We can know the nature of earth by _____
- vi) Curriculum means to achieve _____ by using all types of experience in school.
- vii) The _____ is the necessary quality in any good book of geography.

B) Answer in **one** sentence.

7

- i) State any one name of visual aid for geography teaching.
- ii) Write any one merit of geography room.
- iii) State any two methods of geography teaching method.
- iv) How many types are there of regional departments of India ?
- v) Write any two test methods.
- vi) In which country was the birth of evaluation technique ?
- vii) State any one name of audio aid for geography teaching.

P.T.O.

मराठी रूपांतर

1. अ) रिकाम्या जागा भरा.

7

- i) मूळ वस्तुची दुबेहुब आकृती म्हणजे _____
- ii) भौगोलिक माहिती सहजरित्या देणारे साधन म्हणजे _____
- iii) विद्यार्थ्यांच्या कौशल्याचे मूल्यमापन करण्याकरिता _____ परीक्षा पद्धती जास्त उपयुक्त आहे.
- iv) भारतात पाऊस _____ वायापासुन जास्त पडतो.
- v) पृथ्वीचे स्वरूप समजण्यासाठी _____ चा वापर केला जातो.
- vi) अभ्यासक्रम म्हणजे _____ साध्य करण्यासाठी शाळेत उपयोगात आणलेले सर्व प्रकारचे अनुभव होय.
- vii) भूगोलाच्या चांगल्या पाठ्यपुस्तकाचे _____ आवश्यक असा एक निकष आहे.

ब) एका वाक्यात उत्तर लिहा.

7

- i) भूगोल अध्यापनासाठी कोणत्याही एका दृक साधनाचे नाव सांगा ?
- ii) भूगोल खोलीचा कोणताही एक फायदा लिहा ?
- iii) भूगोल अध्यापन पद्धतीच्या कोणत्याही दोन पद्धतीची नावे लिहा ?
- iv) भारताचे प्रादेशिक विभाग किती आहेत ?
- v) चाचणी पद्धतीच्या कोणत्याही दोन चाचणीची नावे लिहा ?
- vi) मूल्यमापन तंत्राचा उदय कोणत्या देशात झाला ?
- vii) भूगोल अध्यापनाकरिता कोणत्याही एका श्राव्य साधनाचे नाव लिहा ?

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – I) (Old CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Geography Methodology

Day and Date : Friday, 14-12-2018

Marks : 56

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

N.B. : i) **All questions are compulsory.**
ii) *The candidates should read the original question in English.*

2. Answer the following questions : 10
- A) Explain the concept of evaluation.
 - B) Explain the uses of geography textbook.
3. Answer the following questions (**any one**) : 15
- 1) Explain the importance of geography in school curriculum.
 - 2) Explain the devices and techniques of teaching geography.
4. Answer the following questions (**any one**) : 15
- 1) What is the observation method of teaching geography ? Explain the advantages of observation method.
 - 2) What are the different methods of teaching geography ? Explain any one of them.
5. Write short notes (**any four**) : 16
- i) Types of learning experience.
 - ii) Scope of geography.
 - iii) Geography maps.
 - iv) Grammar of geography.
 - v) Geography club.

Set P

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा. 10
- अ) मूल्यमापनाची संकल्पना स्पष्ट करा.
- ब) भूगोल पाठ्यपुस्तकाचे उपयोग स्पष्ट करा.
3. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : 15
- 1) शालेय अभ्यासक्रमातील भूगोल विषयाचे महत्व काय ते स्पष्ट करा.
- 2) भूगोल अध्यापनाच्या प्रयुक्त्या आणि तंत्रे कोणती ते स्पष्ट करा ?
4. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : 15
- 1) भूगोल अध्यापनाची निरीक्षण पद्धती म्हणजे काय ते सांगून निरीक्षण पद्धतीचे फायदे स्पष्ट करा.
- 2) भूगोल अध्यापनाच्या विविध पद्धती कोणत्या आहेत त्यापैकी एक पद्धती सविस्तर स्पष्ट करा.
5. टिपा लिहा (कोणतेही चार) : 16
- i) अध्ययन अनुभवाचे प्रकार.
- ii) भूगोलाची व्याप्ती.
- iii) भूगोलाचे नकाशे.
- iv) भूगोलाचे व्याकरण.
- v) भूगोल मंडळ.
-

SLR-IH – 9

Seat No.	
-------------	--

Set	P
-----	---

B.P.Ed. (Semester – I) (Old CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION
Paper – IV : Economics Method

Day and Date : Friday, 14-12-2018
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

- N.B. :** 1) **All questions are compulsory.**
2) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 20 minutes in Answer Book on Page No. 3.**
3) **The candidate should read original questions in English.**

Duration : 20 Minutes

Marks : 14

1. A) Fill in the blanks :

7

- i) _____ is the inventor of economics.
- ii) The objective of education is not only giving knowledge but also the development of students self confidence and _____
- iii) According to _____ relation of economics under national property and it reasoning.
- iv) _____ is the author of the book “The Economics of Welfare”.
- v) _____ method is psychological as well as scientific.
- vi) _____ method is no stress on student mind.
- vii) The method going from specific to general is _____

B) Answer in **one** sentence :

7

- i) Which instrument under comes teaching aids ?
- ii) Which technique is useful to developing the students hidden strength ?
- iii) Write the type of examination.
- iv) Write the type of questions.
- v) According to Marshal what is aim of teaching economics.
- vi) Who is the author of the book “About Education” ?
- vii) What is the qualification of Economics Teacher ?

P.T.O.

मराठी रूपांतर

1. अ) रिकाम्या जागा भरा :

७

- १) अर्थशास्त्राचे जनक _____
- २) शिक्षणाचे उद्दिष्ट केवळ ज्ञान नसून विद्यार्थ्यांच्या मनशक्तीचा आणि _____ चा विकास करणे होय.
- ३) _____ यांच्या मते अर्थशास्त्राचा संबंध हा राष्ट्राच्या संपत्तीचे स्वरूप आणि कारणे यांच्या माहितीशी येतो.
- ४) "The Economics of Welfare" या पुस्तकाचे लेखक _____
- ५) _____ हि पद्धति मानसशास्त्रीय आणि वैज्ञानिक आहे.
- ६) _____ या पद्धतीत विद्यार्थ्यांच्या मनावर ताण पडत नाही.
- ७) विशिष्टाकडून सामान्याकडे जाणारी पद्धति म्हणजे _____

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा :

७

- १) कोणते साहित्य शैक्षणिक साधनामध्ये मोडते ?
- २) मुळांच्या सुप्त शक्तीचा विकास करण्यासाठी कोणते तंत्र उपयुक्त आहे ?
- ३) परिक्षांचे प्रकार लिहा.
- ४) प्रश्नांचे प्रकार लिहा.
- ५) मार्शलच्या मते अर्थशास्त्रा अध्यापनाचे ध्येय कोणते ?
- ६) "About Education" या पुस्तकाचे लेखक कोण ?
- ७) अर्थशास्त्र अध्यापन शिक्षकाची पात्रता (अर्हता) काय ?

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – I) (Old CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION
Paper – IV : Economics Method

Day and Date : Friday, 14-12-2018
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Marks : 56

N.B. : i) ***All questions are compulsory.***
ii) ***The candidate should read original questions in English.***

2. Answer the following questions : **10**
- A) Explain wall paper.
 - B) Explain the need and importance of teaching aids.
3. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- i) Explain the qualities and qualification of economics teacher.
 - ii) Explain the concept and scope of economics.
4. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- i) Write in detail need and importance of teaching aids in economics curriculum.
 - ii) What are the good characteristics of good text book of economics ?
5. Write short notes (**any four**) : **16**
- i) Lesson plan of economics.
 - ii) Statistical economics.
 - iii) Business economics.
 - iv) Lecture method.
 - v) Project method.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा : १०
- अ) भित्तिपत्रकाचे स्पष्टीकरण करा.
ब) शैक्षणिक साहित्याची गरज आणि महत्व स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १५
- १) अर्थशास्त्र शिक्षकाची गुणवैशिष्टे आणि अर्हता स्पष्ट करा.
२) अर्थशास्त्राच्या संकल्पना आणि व्याप्तीचे वर्णन करा.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १५
- १) अर्थशास्त्राच्या अभ्यास क्रमामध्ये शैक्षणिक साहित्याची गरज आणि महत्व स्पष्ट करा.
२) अर्थशास्त्राच्या चांगल्या पाठ्यपुस्तकाची वैशिष्टे स्पष्ट करा.
५. टीपा लिहा (कोणत्याही चार) : १६
- १) अर्थशास्त्राचे पाठ टाचन
२) सांख्यिकी अर्थशास्त्र
३) व्यावसायिक अर्थशास्त्र
४) व्याख्यान पद्धति
५) प्रकल्प पद्धति.
-

SLR-IH – 11

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

B.P.Ed. (Semester – I) Old (CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION
Agriculture Methodology (Paper – IV)

Day and Date : Friday, 14-12-2018

Max. Marks : 70

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

- N. B. :**
- All questions are compulsory.**
 - All candidates should read original questions in English.**
 - Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 20 minutes in Answer Book on Page No. 3.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 20 Minutes

Marks : 14

1. A) Fill in the blanks :

7

- Horticulture is the aspect of teaching of _____
- While teaching agriculture subject it is co-related with _____ subject.
- _____ is used audio-visual aid in agriculture teaching.
- Student visits Krishi Vidhyapeeth is the specification of _____ objective.
- Agriculture exhibition includes _____
- The basic qualification for the agriculture teacher at university level is _____
- Professional characteristic of a agriculture subject teacher is _____

B) Answer in **one** sentence :

7

- State any one name of method in agriculture teaching.
- Which is the largest irrigation canal in India ?

P.T.O.

- iii) State any one name of visual aid for agriculture teaching.
- iv) What is called to the real diagram of original objects ?
- v) Write any two merits of agriculture club.
- vi) State any one name of devices is used in agriculture teaching.
- vii) State any one characteristic of a good textbooks of agriculture teaching.

मराठी रूपांतर

1. अ) रिकाम्या जागा भरा :

7

- i) फलोत्पादन हा _____ अध्यापनाचा घटक आहे.
- ii) कृषी विषयाचे अध्यापन करताना _____ विषयाशी समन्वय साधला जातो.
- iii) कृषी अध्यापनात _____ दृकश्राव्य साधनाचा वापर केला जातो.
- iv) विद्यार्थी कृषी विद्यापीठाला भेटी देतो हे _____ या उद्दिष्टाचे स्पष्टीकरण आहे.
- v) कृषी प्रदर्शनात _____ चा समावेश होतो.
- vi) विद्यापीठ स्तरावर कृषी शिक्षकाची शैक्षणिक पात्रता _____ आहे.
- vii) कृषी विषय शिक्षकाचे _____ हे व्यावसायिक गुणवैशिष्ट्ये आहे.

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा :

7

- i) कृषी अध्यापनाच्या पद्धतीपैकी कोणत्याही एका पद्धतीचे नाव सांगा.
- ii) भारतात सर्वात मोठे सिंचन कॅनल कोणते आहे ?
- iii) कृषी अध्यापनासाठी कोणत्याही एका दृक साधनाचे नाव सांगा.
- iv) मूळ वस्तुच्या हुबेहुब आकृतीस काय म्हणतात ?
- v) कृषी मंडळाचे कोणतेही दोन फायदे लिहा.
- vi) कृषी अध्यापन करताना उपयोग असणारे एक साधनाचे नाव सांगा.
- vii) उत्तम कृषी पाठ्यपुस्तकाचे एका गुणवैशिष्ट्यांचे नाव लिहा.

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

B.P.Ed. (Semester – I) Old (CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION
Agriculture Methodology (Paper – IV)

Day and Date : Friday, 14-12-2018

Marks : 56

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

- N. B. :** i) **All questions are compulsory.**
ii) **All candidates should read original questions in English.**

2. Answer the following questions : 10
A) Explain the steps of construction of unit test.
B) State the meaning and concept of agriculture.
3. Answer the following questions (**any one**) : 15
1) Explain the co-relation of agriculture subject with other school subjects.
2) Explain the significance and aspects of year plan.
4. Answer the following questions (**any one**) : 15
1) State the contribution of agriculture teacher association for professional development of teacher.
2) Explain the various instructional material in agriculture teaching.
5. Write short notes (**any four**) : 16
i) Animal husbandry.
ii) Importance of agriculture subject in school curriculum.
iii) Horticulture.
iv) Agriculture exhibition.
v) Nature and scope of agriculture.

Set P

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा : 10
- अ) घटक चाचणी निर्मितीच्या पायऱ्या स्पष्ट करा.
ब) कृषीचा अर्थ आणि संकल्पना सांगा.
3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : 15
- 1) कृषी विषयाचा इतर शालेय विषयाशी सहसंबंध स्पष्ट करा.
2) वार्षिक नियोजनाचे महत्त्व आणि घटक स्पष्ट करा.
4. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : 15
- 1) शिक्षकाच्या व्यावसायिक विकासात कृषी शिक्षक संघटनेचे योगदान काय ते सांगा.
2) कृषी अध्यापनात कोणकोणत्या शिकविण्याच्या साहित्याचा वापर केला जातो ते लिहा.
5. टीपा लिहा (कोणत्याही चार) : 16
- i) पशुपालन
ii) शालेय अभ्यासक्रमात कृषी विषयाचे महत्त्व
iii) फलोत्पादन
iv) कृषी प्रदर्शन
v) कृषीची व्याप्ती आणि स्वरूप.
-

SLR-IH – 12

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

B.P.Ed. (Semester – I) (Old CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Science Methodology – Methods of Teaching School Subject

Day and Date : Friday, 14-12-2018
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

- Instructions :** 1) **All questions are compulsory.**
2) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 20 minutes in Answer Book on Page No. 3.**
3) Candidates who intend to write answer in **Marathi** are advised to read the original question in **English.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 20 Minutes

Marks : 14

1. A) Fill in the blanks :

7

- 1) _____ helps the effective science teaching.
- 2) The origin of science organisations was in _____
- 3) A systematic method to decide how much objectives are achieved is called _____
- 4) _____ leans to make relationship of one subject to another its teaching.
- 5) _____ found Heuristic Method.
- 6) Revision of previous knowledge is its _____
- 7) _____ is a quantitative technique of evaluation.

B) Answer in **one** sentence :

7

- 1) Which formula is used in deductive method ?
- 2) Which method gives teaching through activity ?
- 3) Which factor is dependent while selecting teaching method ?
- 4) Who prepared frame work of ideal experimental school ?
- 5) Whose orientation is useful through Radio and TV with reference to science subject ?
- 6) Who is the father of project method ?
- 7) Which needs are fulfilled by science teaching ?

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. अ) रिकाम्या जागा भरा :

७

- १) _____ परिणामकारक शास्त्र अध्यापनास मदत होते.
- २) शास्त्र मेळावे या अभ्यासानुवर्ती कार्यक्रमाचा उगम _____ येथे झाला.
- ३) आपण ठरविलेली उद्दिष्टे किती प्रमणात साध्य झाली हे ठरविण्यासाठी उपयोजिलेली सूत्रबद्ध पद्धती म्हणजे _____ होय।
- ४) एक विषय शिकविताना दुसऱ्या विषयाशी आवश्यक तेथे संबंध घालणे म्हणजे _____ होय.
- ५) _____ यांनी स्वयंशोधन पद्धती शोधून काढली.
- ६) घेणाऱ्या पाठासंबंधित पूर्वज्ञान जागृत करण्यासाठी _____ केले जाते.
- ७) मूल्यमापन तंत्रापैकी _____ हे संख्यात्मक तंत्र आहे.

ब) एका वाक्यात उत्तर लिहा :

७

- १) अवगामी पद्धतीत कोणत्या सुत्राचा वापर केला जातो ?
- २) अध्यापनाच्या कोणत्या पद्धती कृतीद्वारे अध्यापनाला छेद देता येतो ?
- ३) अध्यापना पद्धतीची निवड कश्यावर अवलंबूज असले ?
- ४) आदर्श प्रयोग शाळेचा आराखडा कोणी तयार केला ?
- ५) शास्त्र विषयासंदर्भात आकाशवाणी व दूरदर्शन कार्यक्रमा द्वारे कोणाचे उद्बोधन करता येते ?
- ६) प्रकल्प पद्धतीचे जनक कोण ?
- ७) शास्त्र अध्यापनामुळे कोणत्या गारजा भागतात.

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – I) (Old CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Science Methodology – Methods of Teaching School Subject

Day and Date : Friday, 14-12-2018
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Marks : 56

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) *Candidates who intend to write answer in **Marathi** are advised to read the original question in **English**.*

2. Answer the following questions : **10**
- A) Explain the qualities of good text book of science.
- B) Describe the simplest but convenient science laboratory that you would have in ordinary school for teaching General Science.
3. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- 1) What are the qualities of a science teacher ? Explain.
- 2) State the importance of science fair and explain how will you organise science fair in your school.
4. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- 1) What is correlation ? How will you correlate science with other subject ?
- 2) Describe briefly the various audio-visual aids that are employed in the teaching of science.
5. Write short notes (**any four**) : **16**
- 1) Types of question
- 2) Observation of the sky
- 3) Unit plan
- 4) Remedial teaching.
- 5) Teaching of Chemistry.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा : १०
- १) विज्ञानाच्या चांगल्या क्रमिक पुस्तकाचे गुण वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
 - २) सर्वसामान्य शाळेमध्ये विज्ञान शिकविण्यासाठी साध्या व सोचीस्कर विज्ञान प्रयोगशाळेचे वर्णन करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) शास्त्र शिक्षकाच्या अंगचे गुण विशेष स्पष्ट करा.
 - २) विज्ञान जत्रेचे महत्व सांगून विज्ञान जत्रेचे आयोजन तुमच्या शाळेत कसे कराल ते सांगा.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) समवाय म्हणजे काय ? तुम्ही शास्त्र विषयाचा दुसऱ्या विषयाशी समवाय कसा साधाल.
 - २) विज्ञान अध्यापनात वापरण्यात येणाऱ्या दृक्श्राव्य साधनांचे विस्तृत वर्णन करा.
५. टीपा लिहा (कोणत्याही चार) : १६
- १) प्रश्नाचे प्रकार
 - २) आकाश निरीक्षण
 - ३) घटक नियोजन
 - ४) उपचारात्मक अध्यापन
 - ५) रसायनशास्त्राचे अध्यापन.
-

SLR-IH – 13

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

B.P.Ed. (Semester – I) (Old CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Mathematics Methodology

Day and Date : Friday, 14-12-2018
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

- N.B. :** 1) *Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 20 minutes** in Answer Book on Page No. 3.*
2) *Candidates who intend to write answer in **Marathi** are advised to **read the original question in English**.*

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 20 Minutes

Marks : 14

1. A) Fill in the blanks :

7

- 1) _____ is the pioneer of heuristic method.
- 2) Student participate in programmes Mathematics club is the specification of _____ objective.
- 3) Mathematics is a science of _____
- 4) The inductive Method of teaching Mathematics is based on _____ Maxim.
- 5) When teacher planned for correlation of Mathematics with other subject then such correlation is called _____
- 6) Teaching learning is a _____ process.
- 7) While teaching profit and loss _____ e.g. explain concept.

B) Answer in **one** sentence :

7

- 1) Which aspect is correlated in Mathematics while drawing map in Geography ?
- 2) Whose orientation is useful through Radio and Television with reference to Mathematics subject.
- 3) What types of tool is Compass Box in Maths teaching ?

P.T.O.

- 4) What is the use of Mathematical charts ?
- 5) Examples of Mathematics are given to solve according to intelligence of students. What type of assignment is it ?
- 6) What is the role of teacher in supervised study ?
- 7) Which type of teaching gives scope to good qualities of teacher ?

मराठी रूपांतर

१. अ) रिकाम्या जागा भरा :

७

- १) स्वयंशोधन पद्धतीचे जनक _____ हे आहेत.
- २) विद्यार्थी गणित मंडळाच्या कार्यक्रमात भाग घेतो हे _____ उद्दिष्ट्यांचे स्पष्टिकरण आहे.
- ३) गणित म्हणजे _____ शास्त्र होय.
- ४) गणित अध्यापनाची उद्गामी पद्धती _____ सूत्रावर आधारीत आहे.
- ५) जेव्हा शिक्षक इतर विषया समेवत गणित विषयाचा समवाय साधण्याचे नियोजन करतो तेव्हा त्या समवायास _____ म्हणतात.
- ६) अध्ययन-अध्यापन ही _____ प्रक्रिया आहे.
- ७) नफा-तोटा शिकवताना _____ उदा. संकल्पना स्पष्ट होतात.

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा :

७

- १) भूगोलातील नकाशा काढताना गणितातील कोणत्या घटकाचा समवाय साधला जातो ?
- २) गणित विषयासंदर्भात आकाशवाणी व दूरदर्शन कार्यक्रमाद्वारे कोणाचे उद्बोधन करता येते ?
- ३) गणित अध्यापनात कंपासपेटी हे कोणत्या प्रकारचे साधन आहे ?
- ४) गणितीय तक्त्यांचा वापर कशासाठी होतो ?
- ५) विद्यार्थीत त्यांच्या क्षमता व बुद्धिमत्तेला अनुसरून गणिताची उदाहरणे सोडवायला देणे हा कोणता स्वाध्या आहे ?
- ६) पर्यवेक्षित अभ्यासामध्ये शिक्षकाची भूमिका कोणती असते ?
- ७) शिक्षकांच्या चांगल्या गुणांना वाव कोणत्या अध्यापनाने मिळतो ?

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – I) (Old CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Mathematics Methodology

Day and Date : Friday, 14-12-2018
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Marks : 56

N.B. : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Candidates who intend to write answer in Marathi are advised to read the original question in English.**

2. Answer the following question : 10
- 1) Explain correlation of Mathematics with other subject with examples.
 - 2) Explain inductive and deductive method in detail.
3. Answer the following questions (**any one**) : 15
- 1) Explain which teaching material use for teaching Mathematics.
 - 2) Explain meaning, concept and nature of mathematics.
4. Answer the following questions (**any one**) : 15
- 1) Explain in detail qualification and qualities of Mathematics teacher.
 - 2) Explain in detail year plan in teaching Mathematics.
5. Write short notes (**any four**) : 16
- 1) Write advantage of unit plan.
 - 2) Remedial teaching.
 - 3) Unit plan.
 - 4) Characteristics of a good text book of Mathematics.
 - 5) Experimental method.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा : १०
- १) समवाय म्हणजे काय ? गणिताचा इतर विषयाशी असणारा समवाय स्पष्ट करा.
 - २) उद्गामी पद्धत आणि अवगामी पद्धत सविस्तर स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) गणित अध्यापनात कोणकोणत्या शैक्षणिक साहित्याचा वापर करतात सविस्तर स्पष्ट करा.
 - २) गणिताचा अर्थ, संकल्पना आणि स्वरूप स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) गणित शिक्षकांचे गुणवैशिष्ट्ये व पात्रता स्पष्ट करा.
 - २) गणित अध्यापनाचे वार्षिक नियोजन स्पष्ट करा.
५. टिपा लिहा (कोणतेही चार) : १६
- १) घटक नियोजनाचे फायदे
 - २) उपचारात्मक अध्ययन
 - ३) घटक नियोजन
 - ४) गणिताच्या चांगल्या पाठ्यपुस्तकाचे निकष
 - ५) प्रायोगिक पद्धत.

SLR-IH – 14

Seat No.	
-------------	--

Set **P**

B.P.Ed. (Semester – II) (CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – I)
Yoga Education

Day and Date : Saturday, 8-12-2018
Time : 10.30. a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

- Instructions :** i) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
ii) **All questions are compulsory**.
iii) The candidates should **read the original questions in English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternatives :

10

- i) There are _____ aspects in Ashtanga Yoga.
a) Ten b) Eight c) Six d) Seven
- ii) Kaivalyadham was established by
a) Maharshi Vyas b) Shankaracharya
c) Kaivalyanand d) None of these
- iii) The number of judges for All India Interuniversity yoga Tournament is
a) Five b) Four c) Three d) Two
- iv) Nauli is useful exercise for _____ muscle.
a) Hand b) Stomach c) Chest d) Brain
- v) _____ type of creating coolness in the body.
a) Bhramari b) Bhastrika c) Shitali d) None of these
- vi) The Sanskrit word Yoga is made from the
a) Creation b) Yuja c) Asana d) All above
- vii) The type of Shudhikriya is
a) Asana b) Pratyahar c) Tratak d) Yam
- viii) Aim of Yoga is
a) Samadhi b) Dharana c) Yam d) None of these
- ix) The body posture for stabilizing body and mind means
a) Pleasure b) Stability c) Active d) Asana
- x) Pranayam is the _____ step in Ashtang Yoga.
a) First b) Third c) Sixth d) Forth

P.T.O.

मराठी रूपांतर

1. योग्य पर्याय निवडा :

10

- i) अष्टांग योगामध्ये _____ अंगे आहेत.
 अ) दहा ब) आठ क) सहा ड) सात
- ii) कैवल्यधामची स्थापना _____ यांनी केली.
 अ) महर्षी व्यास ब) शंकराचार्य क) कैवल्यानंद ड) यापैकी नाही
- iii) अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ योग स्पर्धेसाठी जजेसची संख्या _____ असते.
 अ) पाच ब) चार क) तीन ड) दोन
- iv) नौली हा _____ तेल स्नायू साठी उपयुक्त व्यायाम आहे.
 अ) हात ब) पोट क) छाती ड) मेंदू
- v) शरीरात थंडावा निर्माण करणारा प्रकार म्हणजे _____ होय.
 अ) भ्रामरी ब) भस्त्रीका क) शितली ड) यापैकी नाही
- vi) योग हा शब्द संस्कृत भाषेतील _____ या धातूपासून बनला आहे.
 अ) निर्मिती ब) युज क) आसन ड) वरील सर्व
- vii) शुद्धीक्रियाचा प्रकार _____ आहे.
 अ) आसन ब) प्रत्याहार क) त्राटक ड) यम
- viii) योगाचे ध्येय _____ हे आहे.
 अ) समाधी ब) धारणा क) यम ड) यापैकी नाही
- ix) शरीर व मनाच्या स्थिरीकरणासाठी केलेली शरीराची विशिष्ट स्थिती म्हणजे _____ होय.
 अ) आनंद ब) स्थिरता क) क्रियाशील ड) आसन
- x) अष्टांग योगात प्राणायाम ही _____ पायरी आहे.
 अ) पहिली ब) तिसरी क) सहावी ड) चौथी

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – II) (CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – I)
Yoga Education

Day and Date : Saturday, 8-12-2018
Time : 10.30. a.m. to 1.00 p.m.

Marks : 60

Instructions : i) **All questions are compulsory.**
ii) **The candidates should read the original questions in English.**

2. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- I) Write the difference between yogic exercise and physical exercise.
 - II) Which are the different school of yoga ? Explain any two of them.
3. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- I) What is meant by Pranayam ? Explain the importance and precaution of pranayam.
 - II) What is meant by Asanas ? State the various types of Asanas.
4. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- I) Explain in detail university Intercollegiate yoga competition.
 - II) Give the list of Ashtanga Yoga. Explain the Dharana and Samadhi.
5. Answer the following questions in brief (**any three**) : **15**
- I) Yogic diet
 - II) Bhaktiyog
 - III) Yoga Education Centres
 - IV) Importance of yoga for women.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : 15
- I) योगिक व्यायाम आणि शारीरिक व्यायाम यातील फरक लिहा.
 - II) योगाचे विविध संप्रदाय कोणते ते सांगून त्यापैकी दोनाचे स्पष्टीकरण द्या.
3. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : 15
- I) प्राणायाम म्हणजे काय ? प्राणायामाचे महत्व आणि दक्षता स्पष्ट करा.
 - II) आसन म्हणजे काय ? आसनाचे विविध प्रकार सांगा.
4. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : 15
- I) विद्यापीठ आंतर महाविद्यालय योगा स्पर्धांचे वर्णन करा.
 - II) अष्टांग योगाच्या यादी लिहा व त्यापैकी धारणा आणि समाधी स्पष्ट करा.
5. खालील प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तर लिहा (कोणतेही तीन) : 15
- I) योगिक आहार
 - II) भक्तियोग
 - III) योग शिक्षणाची केंद्रे
 - IV) स्त्रीयांकरिता योगाचे महत्व.
-

SLR-IH – 15

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

B.P.Ed. (Semester – II) (CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – II)
Educational Technology and Methods of Teaching in Physical Education

Day and Date : Tuesday, 11-12-2018
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

- N.B. :**
- 1) **All questions are compulsory.**
 - 2) *The candidate who intend to write in **Marathi** should read **English** version also.*
 - 3) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- 1) _____ of the following is not a principle of lesson planning.
a) Age and sex
b) Progression
c) Warming up
d) Teaching experience
- 2) _____ of the following method for the classification of pupil.
a) Cozen method
b) YMCA method
c) Atlanta city method
d) All the above
- 3) The use of a particular method of teaching depends upon _____
a) Skill of the teacher
b) Sex of the teacher
c) Age of the teacher
d) None of the above
- 4) While showing demonstration student required _____ position.
a) Skill
b) Stand it easy
c) Attention
d) None of these
- 5) _____ is the teaching method.
a) Command
b) Attention
c) Skill
d) Lecture
- 6) For Physical Education study _____ are essential.
a) Picture
b) Magazines
c) Bulletin board
d) All of these
- 7) Commands are _____ types.
a) one
b) two
c) three
d) five

P.T.O.

- 8) Tape-recorder is _____ aid.
 a) Visual b) Audio-visual c) Audio d) None of these
- 9) Specific lesson plan having _____ steps.
 a) 4 b) 5 c) 6 d) 3
- 10) General lesson plan having _____ steps.
 a) 5 b) 6 c) 3 d) 4

मराठी रूपांतर

1. खालील योग्य पर्याय निवडा :

10

- 1) खालीलपैकी पाठ नियोजनाचे _____ हे तत्त्व नाही.
 अ) वय आणि लिंग ब) वाढ क) व्यायाम ड) अध्ययन अनुभव
- 2) खालीलपैकी विद्यार्थ्यांच्या वर्गीकरणासाठी _____ ही पद्धती वापरली जाते.
 अ) कोझेन पद्धती ब) वाय.एम.सी.ए. पद्धती (Y.M.C.A.)
 क) अटलांटा सिटी पद्धती ड) वरील सर्व पद्धती
- 3) शिक्षकाचा विशिष्ट अध्यापन पद्धतीचा वापर _____ वर अवलंबून असतो.
 अ) शिक्षकाचे कौशल्य ब) शिक्षकाचे लिंग क) शिक्षकाचे वय ड) वरीलपैकी नाही
- 4) खेळाचे प्रात्यक्षिक दाखवताना विद्यार्थी _____ अवस्थेत उभे असावेत.
 अ) कौशल्य ब) आरामसे क) सावधान ड) यापैकी नाही
- 5) खालीलपैकी _____ अध्यापन पद्धती आहे.
 अ) आदेश ब) सावधान क) कौशल्य ड) व्याख्यान
- 6) शारीरिक शिक्षण अध्यापन अभ्यासात _____ हे महत्त्वाचे असते.
 अ) चित्रे ब) नियतकालीके क) वार्ताफलक ड) यापैकी सर्व
- 7) आदेशाचे _____ प्रकार आहे.
 अ) एक ब) दोन क) तीन ड) पाच
- 8) टेपरेकॉर्डर हे _____ साधन आहे.
 अ) दृक ब) दृकश्राव्य क) श्रवण ड) यापैकी नाही
- 9) विशेष पाठ नियोजनाच्या पायऱ्या _____ आहेत.
 अ) चार ब) पाच क) सहा ड) तीन
- 10) सामान्य पाठ नियोजनाच्या पायऱ्या _____ आहेत.
 अ) पाच ब) सहा क) तीन ड) चार

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – II) (CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – II)
Educational Technology and Methods of Teaching in Physical Education

Day and Date : Tuesday, 11-12-2018
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Marks : 60

N.B. : 1) ***All questions are compulsory.***
2) ***The candidate who intend to write in Marathi should read English version also.***

2. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) List the various methods of teaching and explain in detail project method.
 - 2) Explain in detail about personal and technical preparation in physical education.
3. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) What is demonstration method ? Explain its merit and demerit.
 - 2) Explain in detail the step of specific lesson plan.
4. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Write meaning of teaching aid and explain its importance in teaching in physical education.
 - 2) Explain in detail meaning and steps of micro teaching.
5. Answer the following question in brief (**any three**) : **15**
- 1) Define education and educational technology.
 - 2) Formal and informal education.
 - 3) Write steps of general lesson plan.
 - 4) Use of audio-visual aids in Physical Education.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : 15
- 1) शारीरिक शिक्षणातील अध्यापनाच्या विविध पद्धतीची यादी करा. प्रकल्प पद्धतीचे सविस्तर स्पष्टीकरण द्या.
 - 2) शारीरिक शिक्षणातील वैयक्तिक आणि तांत्रिक तयारी म्हणजे काय ते सविस्तर स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : 15
- 1) प्रात्यक्षिक पद्धत म्हणजे काय ? त्याचे फायदे व तोटे लिहा.
 - 2) शारीरिक शिक्षणातील विशेष पाठ नियोजनाच्या पायऱ्यांचे स्पष्टीकरण करा.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : 15
- 1) शैक्षणिक साहित्य म्हणजे काय ते सांगून शारीरिक शिक्षणातील अध्यापनात शैक्षणिक साहित्याचे महत्त्व सविस्तर स्पष्ट करा.
 - 2) शारीरिक शिक्षणातील सूक्ष्म अध्यापनाचा अर्थ व पायऱ्या सविस्तर स्पष्ट करा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : 15
- 1) शिक्षण व शैक्षणिक तंत्रज्ञानाची व्याख्या लिहा.
 - 2) औपचारिक व अनौपचारिक शिक्षण.
 - 3) शारीरिक शिक्षणातील सामान्य पाठ नियोजनाच्या पायऱ्या.
 - 4) दृक्श्राव्य साधनांचा शारीरिक शिक्षणात उपयोग स्पष्ट करा.
-

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

B.P.Ed. (Semester – II) (CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – III)
Organization, Administration and Sports Management

Day and Date : Thursday, 13-12-2018
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

- N.B. :** i) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
ii) The candidate should read the original questions in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- I) The medical examination of school students is done through
 - a) Medical officer
 - b) Principal
 - c) Physical teacher
 - d) None of these
- II) If six teams are participated in league tournament then number of matches will be
 - a) 15
 - b) 16
 - c) 17
 - d) none of these
- III) Formula for knock out system is
 - a) $\frac{N(N-1)}{2}$
 - b) $(N + N) - 1$
 - c) $N + 2$
 - d) none of these
- IV) First step of purchasing sports material is
 - a) quotation
 - b) stock
 - c) requirement
 - d) none of these
- V) Organization of inter school tournament is held under
 - a) T.S.O.
 - b) V.C.
 - c) Corporate
 - d) None of these
- VI) While conducting physical education programme, important sports facility is
 - a) play field
 - b) gymnasium
 - c) swimming tank
 - d) above all
- VII) The secretary of All India Inter University Sports Tournament is
 - a) college principal
 - b) vice chancellor
 - c) director of sports
 - d) none of these
- VIII) The purification of water in swimming pool is through
 - a) calcium
 - b) potassium
 - c) chlorine
 - d) none of these

- IX) Height of standard Gymnasium hall is
 a) 10 m b) 12.5 m c) 7 m d) 5 m
- X) The length and width of standard swimming pool is
 a) 50 × 21 m b) 10 × 10 m c) 10 × 20 m d) 30 × 10 m

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- I) शालेय विद्यार्थ्यांची वैद्यकीय तपासणी _____ च्या माधील केली जावे.
 अ) वैद्यकीय अधिकारी ब) प्राचार्य
 क) क्रीडा शिक्षक ड) यापैकी नाही
- II) साखळी पद्धतीच्या सामान्यात सहा संघ सहभागी होत असतील तर होणाऱ्या सामान्याची संस्था.
 अ) १५ ब) १६ क) १७ ड) यापैकी नाही
- III) बाद पद्धतिचे सूत्र _____
 अ) $\frac{N(N-1)}{2}$ ब) $(N + N) - 1$ क) $N + 2$ ड) यापैकी नाही
- IV) क्रीडा साहित्य खरेदीतील पहिली पायरी _____ होय.
 अ) कोटेशन ब) सांठा क) मागणी ड) यापैकी नाही
- V) आंतर शालेय स्पर्धेचे आयोजन _____ यांचा अधिकार खाली होवे.
 अ) तालुका क्रीडाधिकारी ब) कुलगुरु
 क) नगरसेवक ड) यापैकी नाही
- VI) शारीरिक शिक्षण कार्यक्रम राबविताना _____ क्रीडा सुविधा महत्वाची आहे.
 अ) मैदान ब) जिमॅनॅशियम क) पोहव्याचा तलाव ड) वरील सर्व
- VII) अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ क्रीडा स्पर्धेचा सचिव
 अ) प्राचार्य ब) कुलगुरु क) क्रीडा संचालक ड) यापैकी नाही
- VIII) जलतरण तलावातील पाणी शुद्धी करणासाठी _____ वापरतात.
 अ) कॅल्शियम ब) पोटॅशियम क) क्लोरीन ड) यापैकी नाही
- IX) दर्जेदार व्यायाम शाळेच्या हाल्याची उंची
 अ) १० मी. ब) १२.५ मी. क) ७ मी. ड) ५ मी.
- X) दर्जेदार पोहव्याच्या तलावाची लांबी रूंदी
 अ) ५० × २१ मी. ब) १० × १० मी. क) १० × २० मी. ड) ३० × १० मी.

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

**B.P.Ed. (Semester – II) (CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – III)
Organization, Administration and Sports Management**

Day and Date : Thursday, 13-12-2018
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Marks : 60

N.B. : i) **All questions are compulsory.**
ii) **The candidate should read the original questions in English.**

2. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- I) Write the types of tournament and prepare a fixture of six team in League team (Tabular method).
 - II) Write meaning of organisation and administration. Explain principles of organisation and administration.
3. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- I) Write in detail qualification and responsibilities of good physical education teacher.
 - II) Prepare the budget of college sports department.
4. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- I) Explain the care and maintenance of swimming pool.
 - II) Explain how will you maintain the physical efficiency and medical examination record.
5. Answer the following questions in brief (**any three**) : **15**
- I) Importance of tournament.
 - II) Time table.
 - III) Records and registers.
 - IV) Need and importance of equipments.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १५
- I) सामान्याचे प्रकार लिहून सहा संघाचे साखली पद्धतीतील रखाना पद्धतीने वेळापत्रक तयार करा.
 - II) नियोजन आणि व्यवस्थापनाचा अर्थ सांगून नियोजन व व्यवस्थापनाची तत्वे स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १५
- I) चांगल्या शारीरिक शिक्षण शिक्षकाची पात्रता व त्याच्या जबाबदाऱ्या सविस्तर स्पष्ट करा.
 - II) महाविद्यालयातील क्रीडा विभागाचे अंदाज पत्रक तयार करा.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक): १५
- I) पोहव्याच्या तलावाची निगा व काळजी सविस्तर लिहा.
 - II) शारीरिक क्षमता आणि वैद्यकीय चाचणी यांचे रेकार्ड कसे सांभाळाल ते स्पष्ट करा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) १५
- I) सामान्याचे महत्व
 - II) वेळा पत्रक
 - III) नोंदी आणि नोंदवही
 - IV) क्रीडा साहित्याची गरज आणि महत्व.

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

B.P.Ed. (Semester – II) (CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Contemporary Issues in Physical Education : Fitness, Wellness, Sports Nutrition and Weight Management

Day and Date : Monday, 17-12-2018

Max. Marks : 70

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

- Instructions :** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book Page No. 3.
2) **All questions are compulsory**.
3) Candidate who intend to write their answer in Marathi are advise to read in **English** paper also.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternatives :

10

- 1) _____ is defined as a condition of excess body fat.
a) Obesity b) Exercise c) Injury d) None of these
- 2) For ideal fitness it is consider the body mass index should be between _____ for men.
a) 18% to 20% b) 4% to 10% c) 20% to 25% d) 30% to 35%
- 3) Physical inactivity is one of the causes of
a) Strength b) Endurance c) Obesity d) Flexibility
- 4) Eating bad habits is one of the causes of
a) Balance b) Diet c) Flexibility d) Obesity
- 5) Optimum eating and active lifestyle is one of the solutions to overcome
a) Diet b) Rest c) Obesity d) None of these
- 6) During exercise oxygen is used for energy production is call _____ exercise.
a) Flexibility b) Fitness c) Aerobic d) Balance
- 7) MHR is
a) Maximum Heart Rate b) Main Heart Rate
c) a) and b) d) None of these
- 8) Power lifting is _____ event.
a) Aerobic b) Flexibility c) Anaerobic d) Endurance
- 9) Marathone Race is _____ event.
a) Aerobic b) Anaerobic c) Strength d) None of these
- 10) While doing free weight exercise _____ is necessary.
a) Water b) Spotter c) Mat d) None of these

मराठी रूपांतर

१. खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडा :

10

- १) शरीरात चरबीचे प्रमाण प्रमाणापेक्षा जास्त असणे म्हणजे _____ होय.
 अ) स्थूलता ब) व्यायाम क) दुखापत ड) यापैकी नाही
- २) योग्य सदृढतेसाठी बॉडीमास इंडेक्स _____ दरम्यात असणे आवश्यक आहे.
 अ) 18% ते 20% ब) 4% ते 10%
 क) 20% ते 25% ड) 30% to 35%
- ३) कमी शारीरिक हालचाल हे _____ चे एक कारण आहे.
 अ) ताकद ब) दमदारपणा क) स्थूलता ड) लवचिकता
- ४) खाण्याची चूकीच्या संवयी हे _____ चे एक कारण आहे.
 अ) समतोल ब) आहार क) लवचिकता ड) स्थूलता
- ५) योग्य व प्रमाणात आहार व क्रियाशील जीवनशैली _____ व्यवस्थापनाचे एक उपयोजन आहे.
 अ) आहार ब) विश्रांती क) स्थूलता ड) यापैकी नाही
- ६) जे व्यायाम करताना उर्जा निर्मितीसाठी ऑक्सिजनचा वापर होतो त्यांना _____ व्यायाम म्हणतात.
 अ) लवचिकता ब) तंदुरुस्ती क) एरोबीक्स ड) समतोल
- ७) एम. एच. आर. म्हणजे
 अ) मैक्सीमम हॉर्ट रेट ब) मेन हार्ट रेट
 क) अ) आणि ब) ड) यापैकी नाही
- ८) पॉवर लिफ्टिंग हा _____ क्रीडा प्रकार आहे.
 अ) वातपेक्षी ब) लवचिकता क) वातनिरपेक्षी ड) दमदारपणा
- ९) मैरेथॉन रेस हा _____ क्रीडा प्रकार आहे.
 अ) वातपेक्षी ब) वातनिरपेक्षी क) ताकत ड) यापैकी नाही
- १०) फ्री वेट ची व्यायाम करताना _____ ची गरज असते.
 अ) पाणी ब) साहाय्यक क) मैट ड) यापैकी नाही

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – II) (CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Contemporary Issues in Physical Education : Fitness, Wellness, Sports
Nutrition and Weight Management

Day and Date : Monday, 17-12-2018
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Marks : 60

2. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Define the terms aerobic and anaerobic with examples.
 - 2) Explain common methods of weight loss.
3. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Define fitness and explain in detail the factors of health related physical fitness.
 - 2) Define fitness and wellness and explain the scope.
4. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) How physical activity is important for health explain with example.
 - 2) Define fitness and explain importance of fitness in details.
5. Answer the following questions in brief (**any three**) : **15**
- 1) Food choicer
 - 2) Nutrition
 - 3) Explain BMI
 - 4) Diet and Exercise.

मराठी रूपांतर

२. खालीलपैकी प्रश्नाची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) वातपेक्षी व वातनिरपेक्षी व्यायाम संकल्पना स्पष्ट करा.
- २) वजन घटवण्याच्या सर्व सामान्य पद्धती स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) सदृढतेची व्याख्या सांगून आरोग्य सदृढतेचे घटक सविस्तर स्पष्ट करा.
- २) निरामयता व तंदुरुस्तीची व्याख्या सांगून त्याची व्याप्ती स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) आरोग्यासाठी शारीरिक सक्रियता करणे उपयोगी पडते ते उदाहरण स्पष्ट करा.
- २) सदृढतेची व्याख्या सांगून सदृढतेचे महत्व सविस्तर स्पष्ट करा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : १५
- १) अन्ननिवड
- २) आहार (पोषण)
- ३) बी. एम. आय. स्पष्ट करा.
- ४) आहार आणि व्यायाम.

SLR-IH – 18

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	----------

**B.P.Ed. (Semester – III) (CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – I)
Sports Training**

Day and Date : Friday, 7-12-2018
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 70

- N.B. :**
- i) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 20 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
 - ii) **All questions are compulsory.**
 - iii) The candidate should read the original question in **English.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 20 Minutes

Marks : 14

1. A) Fill in the blanks :

7

- i) The original meaning of the English word sports is _____
- ii) Flexibility is _____
- iii) The cardio respiratory capacity is related to _____
- iv) Shuttle run test measures _____
- v) Fatigue comes during training due to _____
- vi) Plyometrics is also known as _____
- vii) _____ activities measures dynamics strength.

B) Answer in **one** sentences :

7

- i) Which country was first devised and adapted the fartlek training ?
- ii) Which training is used for develop endurance ?
- iii) What is the duration of micro cycle ?
- iv) Which factor are important for flexibility ?
- v) Which test for test doping ?
- vi) Which test measure for agility ?
- vii) Which is the important factor to determine strength ?

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. अ) रिकाम्या जागा भरा :

७

- i) स्पोर्टस् या इंग्रजी शब्दाचा एक अर्थ _____
- ii) लवचिकेता हि _____ हालचाल आहे.
- iii) हृदय श्वसन क्षमता हे _____ अवलंबून आहे.
- iv) शटल रन चाचणी _____ चे मापन करते.
- v) प्रशिक्षण काळात _____ मुळे थकवा येतो.
- vi) प्लायोमेट्रीक्स हे _____ नावाने ओळखले जाते.
- vii) गतीमान ताकद _____ कृतीद्वारे मोजली जाते.

ब) एका वाक्यात उत्तरे द्या :

७

- i) फार्टलेक प्रशिक्षणाचा शोध आणि स्वीकार पहिल्यांदा कोणत्या देशात केला गेला ?
- ii) दमदारपणा विकसित करण्यासाठी कोणत्या प्रशिक्षणाचा उपयोग केला जातो ?
- iii) मायक्रो सायकलचा काळावधी किती ?
- iv) कोणता घटक लवचिकेतेसाठी महत्त्वाचा आहे ?
- v) डोर्पींग टेस्ट करण्यासाठी कोणती चाचणी घेतली जाते ?
- vi) चपळता मोजण्यासाठी कोणती टेस्ट घेतली जाते ?
- vii) ताकद ओळखण्यासाठी कोणता घटक महत्त्वाचा ?

Seat No.	
----------	--

**B.P.Ed. (Semester – III) (CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – I)
Sports Training**

Day and Date : Friday, 7-12-2018
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Marks : 56

N.B. : i) ***All questions are compulsory.***
ii) ***The candidate should read the original question in English.***

2. Answer the following questions : **10**
A) Aim and objective of sports training.
B) Importance of sports training.
3. Answer the following questions (**any one**) : **15**
i) Periodization of annual training programme – discuss.
ii) What do you mean by technique, tactics and strategies ? Explain their development in sports.
4. Answer the following questions (**any one**) : **15**
i) Explain the meaning and components of physical fitness.
ii) Meaning and definition of sports training. Explain the principles of sports training.
5. Write short notes (**any four**) : **16**
i) Load and over load
ii) Weight training
iii) Interval training
iv) Circuit training
v) Fartlek training.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा : १०
- A) क्रीडा प्रशिक्षणाची ध्येय आणि उद्दिष्टे
B) क्रीडा प्रशिक्षणाचे महत्त्व.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १५
- i) वार्षिक प्रशिक्षण कार्यक्रम काळावधीची चर्चा करा.
ii) तंत्र, युक्त्या, व डावपेच म्हणजे काय ? क्रीडा क्षेत्रातील बाबींचा विकास करण्यासाठी त्याचा किलपत उपयोग होतो ते स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १५
- i) शारीरिक क्षमतेची व्याख्या लिहा व शारीरिक क्षमतेचे घटक स्पष्ट करा.
ii) क्रीडा प्रशिक्षणाचा अर्थ आणि व्याख्या लिऊन क्रीडा प्रशिक्षणाची तत्वे स्पष्ट करा.
५. टीपा लिहा (कोणत्याही चार) : १६
- i) भार आणि अतिभार
ii) वजन प्रशिक्षण
iii) मध्यांतर प्रशिक्षण
iv) चक्रीय प्रशिक्षण
v) फाटलेक ट्रेनिंग
-

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

B.P.Ed. (Semester – III) (CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – II)
Computer Applications in Physical Education

Day and Date : Monday, 10-12-2018
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 70

- N.B. :** i) **All questions are compulsory.**
ii) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 20 minutes in Answer Book Page No. 3.**
iii) **The candidates should read the original questions in English.**

Duration : 20 Minutes

Marks : 14

1. A) Fill in the blanks :

7

- i) The copied content is pasted by _____ keys with the help of keyboard.
- ii) The useful software for number and mathematical process is _____
- iii) Power point helps to give _____ experiences to students.
- iv) The option of new slide in Powerpoint 2007 is in _____ tab.
- v) Font group is included in _____ tabs.
- vi) Presentation software is called to _____ software.
- vii) _____ is an antivirus.

B) Answer in **one** sentence :

7

- i) Which software is used for account maintenance ?
- ii) State the names of input devices.
- iii) Which are the types of printer ?
- iv) Which group is used to change the shapes of alphabets ?
- v) What type of keys called which have labels 0 – 9 on keyboard ?
- vi) Which software includes new slide ?
- vii) How many kilo bytes for 1 MB.

P.T.O.

मराठी रूपांतर

1. A) रिकाम्या जागा भरा :

7

- i) कॉपी केलेला मजकूर कीबोर्डच्या मदतीने _____ या कीजने पेस्ट केला जातो.
- ii) नंबर व गणितीय क्रीयांसाठी _____ उपयुक्त सॉफ्टवेअर आहे.
- iii) पॉवरपॉइंटच्या मदतीने विद्यार्थ्यांना _____ यांच्या अनुभूती देता येतात.
- iv) पॉवरपॉइंटच्या 2007 मध्ये न्यू स्लाइड हा पर्याय _____ टॅब मध्ये असतो.
- v) फॉन्ट ग्रुप हा _____ टॅबज अंतर्गत आहे.
- vi) _____ सॉफ्टवेअरला प्रेझेंटेशन सॉफ्टवेअर असे म्हणतात.
- vii) _____ हे अँटीवायरस आहे.

B) एका वाक्यात उत्तर लिहा :

7

- i) अकाउंट मॅटेनन्ससाठी वापरण्यात येणारे सॉफ्टवेअर कोणते ?
- ii) इनपुट डिवाइसची नांवे सांगा.
- iii) प्रिंटरचे प्रकार कोणकोणते ?
- iv) अक्षरांचा आकार बदलण्यासाठी कोणत्या ग्रुपचा उपयोग करतात ?
- v) कीबोर्डवरील ० ते ९ अशी लेबल असणाऱ्या कीज्ना काय म्हणतात ?
- vi) नवीन स्लाईड ऑपशन कोणत्या सॉफ्टवेअर मध्ये आहे ?
- vii) 1 एम.बी. म्हणजे किती किलो बाईट्स ?

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – III) (CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – II)
Computer Applications in Physical Education

Day and Date : Monday, 10-12-2018
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Marks : 56

N.B. : i) **All questions are compulsory.**
ii) *The candidates should read the original questions in English.*

2. Answer the following questions : **10**
- a) Explain the various use of Excel.
 - b) Explain the features of MS Word System.
3. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- 1) Explain the need and importance of Information Communication Technology in Physical Education.
 - 2) Explain the considering aspects in preparing matter formatting.
4. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- 1) What are the output devices of computer ? Write a use of each device.
 - 2) Explain the importance of MS Powerpoint in Physical Education.
5. Write short notes (**any four**) : **16**
- i) Features of Excel.
 - ii) How should present tables in word document ?
 - iii) Components of computer.
 - iv) Meaning of ICT.
 - v) Use of computer in daily life.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा : 10
- अ) एक्सेल चे विविध उपयोग स्पष्ट करा.
ब) एम.एस. वर्ड सिस्टिमजी वैशिष्टे स्पष्ट करा.
3. खालील प्रश्नांचे उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : 15
- 1) शारीरिक शिक्षणात माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञानाची गरज आणि महत्व काय ते स्पष्ट करा.
2) मॅटर फॉर्मॅटिंग करताना विचारात घ्याव याच्या बाबी स्पष्ट करा.
4. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : 15
- 1) संगणकाच्या आऊटपुट डिवाइसेस (प्रदान उपकरण) कोणती ? प्रत्येक डिवाइसचा उपयोग लिहा.
2) शारीरिक शिक्षणात एम.एस. पॉवर पॉईंटचे महत्व स्पष्ट करा.
5. थोडक्यात टीपा लिहा (कोणतेही चार) : 16
- i) एक्सेलची वैशिष्टे.
ii) वर्ड डॉक्युमेंट मध्ये टेबल्स कशी तयार करावीत ?
iii) संगणकाचे घटक.
iv) माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञानाचा अर्थ.
v) दैनंदिन जीवनात संगणकाचा उपयोग.

SLR-IH – 20

Seat No.	
----------	--

Set

P

B.P.Ed. (Semester – III) (CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION
Sports Psychology and Sociology (Paper No. – III)

Day and Date : Wednesday, 12-12-2018

Max. Marks : 70

Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

- Instructions :** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 20 minutes** in Answer Book Page No. 3.
2) **All questions are compulsory.**
3) The candidates should read the **original** question in **English.**

Duration : 20 Minutes

Marks : 14

1. A) Fill in the blanks.

7

- 1) _____ deals with Athlete behaviour.
- 2) _____ is those motivation that arises from satisfying needs and requirements imposed by the environment.
- 3) Application of knowledge of sports psychology is essential in the _____
- 4) The focuses of sociology of sports as life is _____
- 5) Sports sociologists should have a background of _____
- 6) _____ are related to social and cultural context in which we live.
- 7) The physical education teacher requires _____ knowledge to know the way of effective teaching.

B) Answer in **one** sentence.

7

- 1) How many types of Anxiety are there ?
- 2) How many types of transfer of training are there ?
- 3) How many types of laws of learning are there ?
- 4) How many types of motivation are there ?
- 5) Which study is focused in sports sociology ?
- 6) What is the meaning of sports sociology ?
- 7) Write any one strategy of mental preparation.

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. अ) गाळलेले शब्द भरा.

७

- १) _____ मानसशास्त्र हे खेलाडूंच्या वर्तणुकीशी संबंधित आहे.
- २) _____ प्रेरणा ही पर्यावरणाच्या गरज व आवश्यकते पासून निर्माण होते.
- ३) क्रीडा मानसशास्त्राच्या ज्ञानाचे उपयोजन _____ या ठिकाणी आवश्यक आहे.
- ४) क्रीडा समाजशास्त्र _____ अभ्यासावर भर देते.
- ५) क्रीडा समाजशास्त्राला _____ प्रकारची पार्श्वभूमी असावी.
- ६) _____ हे जगण्यासाठी सामाजिक संस्कृतीचे महत्व शिक्षण समजवण्यासाठी उपयुक्त ठरते.
- ७) प्रभावी अध्यापनाचे मार्ग आढाण्याकरता शारीरिक शिक्षकाला _____ चे ज्ञान असावे.

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

७

- १) चिंतेचे प्रकार किती ?
- २) अध्ययन संक्रमनाचे प्रकार किती ?
- ३) अध्ययन नियमाचे प्रकार किती ?
- ४) प्रेरणेचे प्रकार किती ?
- ५) क्रीडा समाजशास्त्र कोणत्या अभ्यासावर भर देते ?
- ६) क्रीडा समाजशास्त्राचा अर्थ लिहा.
- ७) मानसिक तयारीची कोणतेही एक प्रयुक्ती लिहा.

Seat No.	
----------	--

**B.P.Ed. (Semester – III) (CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION
Sports Psychology and Sociology (Paper No. – III)**

Day and Date : Wednesday, 12-12-2018

Marks : 56

Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

2. Answer the following question :
- A) Explain types of individual difference in detail. **10**
 - B) Explain socialization through physical education.
3. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- 1) Explain laws of learning with examples.
 - 2) Explain kinds of anxiety in detail with examples.
4. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- 1) Explain factors influencing motivation.
 - 2) Explain meaning and importance of education.
5. Write short notes (**any four**) : **16**
- 1) Importance of culture.
 - 2) Social group life.
 - 3) Importance of sports psychology.
 - 4) Festivals and physical education.
 - 5) Observation.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा : १०
- अ) व्यक्तीभेदाचे प्रकार उदाहरणासह स्पष्ट करा.
- ब) शारीरिक शिक्षणातून सामाजिकरण स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) अध्ययनाचे नियम उदाहरणासह स्पष्ट करा.
- २) चिंतेचे प्रकार उदाहरणासह स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा (कोणत्याही एक) : १५
- १) प्रेरणेवर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
- २) शिक्षणाचा अर्थ व महत्व स्पष्ट करा.
५. टिपा लिहा (कोणत्याही चार) : १६
- १) संस्कृतीचे महत्व.
- २) सामाजिक समूह जीवन.
- ३) क्रीडा मानसशास्त्राचे महत्व.
- ४) उत्सव आणि शारीरिक शिक्षण.
- ५) निरीक्षण.
-

SLR-IH – 21

Seat No.	
-------------	--

Set	P
-----	----------

B.P.Ed. (Semester – III) (CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION
Curriculum Design (Paper – IV)

Day and Date : Friday, 14-12-2018
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 70

- N.B. :** 1) Candidate who instead to write their answer in **Marathi** are **advised to read in English** paper also.
2) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 20 minutes** in Answer Book on Page No. 3.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 20 Minutes

Marks : 14

1. A) Fill in the blanks :

7

- 1) _____ is not the objective of curriculum.
- 2) According to _____ concept curriculum is pupil centered.
- 3) Formulating _____ and objective is the first step of curriculum construction.
- 4) _____ concept of curriculum is also known as traditional concept.
- 5) _____ organization set the curriculum for 8th std. in Maharashtra.
- 6) The process of curriculum construction is concerned with _____ major steps.
- 7) _____ construct the curriculum for teachers education at the national level.

B) Answer in **one** sentence :

7

- 1) Which most appropriate activity should be there in primary school physical education curriculum ?
- 2) What should curriculum promote ?
- 3) What provision should be made to complete the curriculum planning ?
- 4) Curriculum this word is derived from which language ?
- 5) What is the Latin meaning of word curriculum ?
- 6) Who play an important role in curriculum construction and its implementation ?
- 7) On which modern curriculum is focused ?

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. अ) रिकाम्या जागा भरा :

७

- १) _____ हे अभ्यासक्रमाचे उद्दिष्ट नाही.
- २) _____ संकल्पनेनुसार अभ्यासक्रम हा विद्यार्थी केंद्रित आहे.
- ३) _____ व उद्दिष्टे निश्चित करणे ही अभ्यासक्रम निर्मातीची पहिली पायरी आहे.
- ४) अभ्यासक्रमाची _____ संकल्पना ही पारंपारीक संकल्पना म्हणूनही ओळखली जाते.
- ५) महाराष्ट्रात इयत्ता आठवीची अभ्यासक्रम _____ ही संस्था तयार करते.
- ६) अभ्यासक्रम विकसनाची प्रक्रिया प्रामुख्याने _____ पायऱ्यांची आहे.
- ७) शिक्षक शिक्षणाचा राष्ट्रीय पातळीवरील अभ्यासक्रम _____ ही संस्था तयार करते.

ब) एका वाक्यात उत्तरे द्या :

७

- १) प्राथमिक शाळेच्या विद्यार्थ्यांच्या शारीरिक शिक्षण अभ्यासक्रमात प्रामुख्याने कोणत्या बाबींचा अंतर्भाव असावा ?
- २) अभ्यासक्रम कशाच्या वाढीसाठी प्रयत्नशील असतो ?
- ३) कोणत्या बाबी शिवाय अभ्यासक्रम पूर्ण होऊ शकत नाही ?
- ४) Curriculum हा शब्द कोणत्या मूळ भाषेतील आहे ?
- ५) Curriculum या लॅटीन भाषेत अर्थ काय होतो ?
- ६) अभ्यासक्रम निर्माती व त्याची अंमलबजावणी या प्रक्रियेत सर्वात महत्त्वाची भूमिका कोणाची असते ?
- ७) आधुनिक अभ्यासक्रम काय केंद्रित आहे ?

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – III) (CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION
Curriculum Design (Paper – IV)

Day and Date : Friday, 14-12-2018
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Marks : 56

N.B. : 1) All questions are compulsory.
2) Candidate who instead to write their answer in Marathi are advised to read in English paper also.

2. Answer the following questions : **10**
- 1) Explain old concept of curriculum.
 - 2) Explain modern concept of curriculum.
3. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Define curriculum and explain its need and importance.
 - 2) Explain the factors affecting curriculum.
4. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Explain the role of teacher in curriculum development and planning.
 - 2) Define curriculum design and explain its importance.
5. Write short notes (**any four**) : **16**
- 1) Field and laboratory.
 - 2) Areas of health education.
 - 3) Teaching practices.
 - 4) Recreation.
 - 5) Socialization.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नाची उत्तरे द्या : १०
- १) अभ्यासक्रमाची जुनी संकल्पना स्पष्ट करा.
 - २) अभ्यासक्रमाची आधुनिक संकल्पना स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) अभ्यासक्रमाची व्याख्या सांगून त्याची गरज व महत्व लिहा.
 - २) अभ्यासक्रमावर परिणाम करणारे घटक सविस्तर स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) अभ्यासक्रम विकसन व नियोजनातील शिक्षकाची भूमिका सविस्तर स्पष्ट करा.
 - २) अभ्यासक्रम आराखड्याची व्याख्या सांगून त्याचे महत्त्व सविस्तर स्पष्ट करा.
५. टिपा लिहा (कोणत्याही चार) : १६
- १) मैदान आणि प्रयोगशाळा.
 - २) आरोग्य शिक्षणाची क्षेत्रे.
 - ३) अध्यापन सराव
 - ४) मनोरंजन.
 - ५) सामाजीकरण.
-

Seat No.	
----------	--

Set

P

B.P.Ed. (Semester – IV) (CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – I)
Measurement and Evaluation in Physical Education

Day and Date : Saturday, 8-12-2018

Max. Marks : 70

Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Instructions : 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book Page No. 3.

2) **All questions are compulsory.**

3) **Candidates who intend to write answer in Marathi are advised to read the original question in English.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose appropriate alternative of the following :

10

- 1) In JCR test 'J' stands for
 - a) Vertical jump
 - b) Standing broad jump
 - c) Long jump
 - d) Tripple jump
- 2) Johnson skill test is for
 - a) Hockey
 - b) Basketball
 - c) Volley ball
 - d) Tennis
- 3) AAHPERD youth fitness test measures
 - a) General motor ability
 - b) Motor fitness
 - c) Motor educability
 - d) All of these
- 4) JCR test was constructed by
 - a) Barrow
 - b) Newton
 - c) Phillips
 - d) Roger
- 5) The scoring of a test counted in time is called
 - a) Distance test
 - b) Accuracy test
 - c) Time test
 - d) Psychomoter test
- 6) AAHPERD youth fitness test was introduced in
 - a) India
 - b) America
 - c) Africa
 - d) None of these
- 7) Test – retest method is used to determine
 - a) Validity
 - b) Objectivity
 - c) Norms
 - d) Reliability
- 8) _____ is a tool.
 - a) Test
 - b) Measurement
 - c) Evaluation
 - d) None of these
- 9) The process of collecting information is called
 - a) Test
 - b) Measurement
 - c) Evaluation
 - d) None of these
- 10) Indiana test battary measures _____ fitness.
 - a) Physical
 - b) Motor
 - c) a) and b)
 - d) None of these

मराठी रूपांतर

१. खालील योग्य पर्याय निवडा :

१०

- १) जे.सी.आर. कसोटी संचामध्ये 'जे' म्हणजे
 अ) उभ्याने उंच उडी
 ब) उभ्याने लांब उडी
 क) लांब उडी
 ड) तिहेरी उडी
- २) जॉनसनची कौशल्य चाचणी _____ खेळासाठी आहे.
 अ) हॉकी
 ब) बास्केटबॉल
 क) व्हॉलीबॉल
 ड) टेनिस
- ३) आफर युवक शारीरिक सदृढता कसोटी _____ चे मापन करते.
 अ) सामान्यकारक क्षमता
 ब) कारक शारीरिक क्षमता
 क) मोटार एज्युकॅबिलिटी
 ड) वरील सर्व
- ४) जे.सी.आर. चाचणी संच _____ यांनी तयार केला आहे.
 अ) बॅरो
 ब) न्युटन
 क) फिलीप्स
 ड) रॉजर
- ५) ज्या कसोट्यांचे गुणांकन वेळामध्ये येते अश्या कसोट्यांना _____ असे म्हणतात.
 अ) आंतर कसोटी
 ब) अचूकता कसोटी
 क) वेळ कसोटी
 ड) कारक कसोटी
- ६) आफर युवक शारीरिक सदृढता चाचणी ची ओळख सर्वप्रथम _____ येथे झाली.
 अ) भारत
 ब) अमेरिका
 क) आफ्रिका
 ड) यापैकी नाही
- ७) चाचणी पुनर्चाचणी पद्धतीचा वापर _____ ठरविण्यासाठी करतात.
 अ) वैधता
 ब) वस्तुनिष्ठता
 क) मानके
 ड) विश्वसनीयता
- ८) _____ हे साधने आहे.
 अ) कसोटी
 ब) मापन
 क) मुल्यमापन
 ड) यापैकी नाही
- ९) माहिती गोळा करण्याची प्रक्रिया म्हणजे _____ होय.
 अ) कसोटी
 ब) मापन
 क) मुल्यमापन
 ड) यापैकी नाही
- १०) इंडियाना ही _____ सदृढता मापन करणारी कसोटी आहे.
 अ) शारीरिक
 ब) कारक
 क) अ) आणि ब)
 ड) यापैकी नाही

Seat No.	
----------	--

**B.P.Ed. (Semester – IV) (CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – I)
Measurement and Evaluation in Physical Education**

Day and Date : Saturday, 8-12-2018

Marks : 60

Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

2. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Explain Johnson basket ball test in details.
 - 2) Explain Indiana Motor fitness test in details.
3. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Explain criteria of good test in details.
 - 2) Explain the principles of evaluation.
4. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Explain national fitness test in details.
 - 2) Explain meaning of test, measurement and evaluation in physical education.
5. Answer the following questions in brief (**any three**) : **15**
- 1) SAI Hockey test.
 - 2) JCR test.
 - 3) Lockhart Badminton test.
 - 4) Responsibilities of test Administration.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) जॉन्सनची बास्केटबॉल चाचणी सविस्तर वर्णन करा.
- २) इंडियाना मोटार क्षमता चाचणी (कारक क्षमता) सविस्तर वर्णन करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) चांगल्या चाचणीचा निकष सविस्तर लिहा.
- २) मूल्यमापनाचे तत्व सविस्तर लिहा.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) राष्ट्रीय तंदुरुस्ती चाचणी सविस्तर लिहा.
- २) चाचणी, मापन व मूल्यमापन यांचा अर्थ लिहा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : १५
- १) साई ची हॉकी चाचणी.
- २) जे.सि.आर चाचणी.
- ३) लॉकहर्टची बॅड्मिंटन चाचणी.
- ४) चाचणी प्रशासकाची जबाबदारी.

SLR-IH – 23

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

B.P. Ed. (Semester – IV) (CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – II)
Kinesiology and Biomechanics

Day and Date : Tuesday, 11-12-2018
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 70

- Instructions :** 1) **All questions are compulsory.**
2) **The candidate should read the original question in English.**
3) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternatives :

(10×1=10)

- 1) Motion is straight line from one point directly to another is called
a) Angular motion b) Linear motion c) Complex motion d) None of these
- 2) Metacarpals and Phalanges are examples of _____ joint.
a) Saddle joint b) Gliding joint c) Condyloid joint d) None of these
- 3) Synovial joint are
a) Slightly movable b) Freely movable
c) Both a) and b) d) None of these
- 4) Largest bone in the human body is
a) Tibia b) Humerus c) Femur d) None of these
- 5) Carpo metacarpal joint is an example of
a) Saddle joint b) Condyloid joint
c) Bull and Socket Joint d) Hinge joint
- 6) The law of gravity is an example of law of motion studied in the human body is called
a) Anatomy b) Chemistry c) Mechanics d) Physics
- 7) Bull and Socket joint is an examples of
a) Hip joint b) Shoulder joint c) Both a) and b) d) None of these
- 8) The derivation of the kinesiology is from _____ words.
a) Japan b) America c) India d) Greek

P.T.O.

- 9) There are _____ kinds of lever according to the position of the applied force the fulcrum of the load.
 a) Two b) One c) Three d) Four
- 10) In lever of the _____ fulcrum is in middle.
 a) Second order b) Third order c) Fourth order d) First order

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- १) एका बिंदुपासून दुसऱ्या बिंदुपर्यंत सरळ रेषेत होणाऱ्या गतीस _____ असे म्हणतात.
 अ) कोनीय गती ब) रेखीय गती क) गुंतागुंतीची गती ड) यापैकी नाही
- २) मेटाकार्पल्स आणि फॅलंग्स ही _____ साध्यांचे उदाहरण आहे.
 अ) सॅडल जॉईंट ब) सरकता सांधा क) कॉन्डीलॉइड जॉईंट ड) यापैकी नाही
- ३) सायनोव्हिअल सांधे _____ आहेत.
 अ) किंचीत हालणारे ब) मुक्त हालणारे क) दोन्ही अ) आणि ब) ड) यापैकी नाही
- ४) मानवी शरीरात सर्वात लांब हाड _____ आहे.
 अ) नडगीचे हाड ब) देहाचे हाड क) मांडीचे हाड ड) यापैकी नाही
- ५) कार्पो मेटाकारपल सांधा हे _____ चे उदाहरण आहे.
 अ) सॅडल जॉईंट ब) कॉन्डीलॉइड जॉईंट क) उखळीचा सांधा ड) बिजागरीचा सांधा
- ६) मानवी शरीरात अभ्यासलेल्या गुरुत्वाकर्षणाचा नियम हे गतीच्या नियमाचे उदाहरण आहे त्यास _____ म्हणतात.
 अ) शरीरशास्त्र ब) रसायनशास्त्र क) यांत्रिक ड) भौतिक शास्त्र
- ७) उखळीच्या सांध्याची उदाहरणे _____ आहे.
 अ) कमरेचा सांधा ब) खांद्याचा सांधा क) अ) आणि ब) दोन्ही ड) यापैकी नाही
- ८) किनसिऑलॉजी हा शब्द _____ देशातून आला आहे.
 अ) जपान ब) अमेरिका क) भारत ड) ग्रीक
- ९) बल, टेकू आणि भार यांच्या स्थानावरून तरफेचे _____ प्रकार होतात.
 अ) दोन ब) एक क) तीन ड) चार
- १०) तरफेच्या _____ प्रकारत टेकू मध्ये असतो.
 अ) दुसरा ब) तीसरा क) चौथा ड) पहिला

Seat No.	
----------	--

B.P. Ed. (Semester – IV) (CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – II)
Kinesiology and Biomechanics

Day and Date : Tuesday, 11-12-2018
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Marks : 60

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **The candidate should read the original question in English.**

2. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Explain the fundamental concept of centre of gravity and equilibrium.
 - 2) Define kinesiology. Explain the importance of kinesiology for physical education teacher.
3. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Explain types of muscular contractions in details.
 - 2) Define force and explain their application to sports.
4. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Explain meaning of posture and types in details.
 - 2) Define biomechanics. Explain the importance of biomechanics for physical education teacher.
5. Answer the following question in brief (**any three**) : **15**
- 1) Projectile.
 - 2) Newton's law of motion.
 - 3) Lever.
 - 4) Joints.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) गुरुत्व मध्य आणि समतोलत्व यांच्या मूलभूत संकल्पना स्पष्ट करा.
 - २) गतीशास्त्र म्हणजे काय ते सांगून शारीरिक शिक्षण शिक्षकास गतीशास्त्र महत्वाचे कसे ते स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) स्नायु आकुंचन प्रसरणाचे प्रकार स्पष्ट करा.
 - २) बल म्हणजे काय ते सांगून त्याचा क्रीडेतील उपयोग स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) शरीर धारणेचा अर्थ व प्रकार सविस्तर लिहा.
 - २) जिवयांत्रिक शास्त्र म्हणजे काय ? शारीरिक शिक्षण शिक्षकाना जिवयांत्रिक शास्त्राचे महत्व सविस्तर स्पष्ट करा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : १५
- १) प्रक्षेपण
 - २) न्यूटनचा गतीविषयक नियम
 - ३) तरफ
 - ४) सांधे.

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

**B.P.Ed. – II (Semester – IV) (CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – III)
Research and Statistics in Physical Education**

Day and Date : Thursday, 13-12-2018
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 70

- Instructions :** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
2) **All questions are compulsory.**
3) Candidate who intend to write answer in marathi advised to read the question in **English**.
4) The candidates should read original questions in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative.

10

- 1) _____ of the following is the best measure of variability.
a) Range
b) Standard deviation
c) Mean deviation
d) None of the above
- 2) Value of _____ can not be determined graphically.
a) mode
b) mean
c) median
d) standard deviation
- 3) Formula of mode is calculated _____
a) $3 \text{ median} - 2 \text{ mean}$
b) $3 \text{ median} - 3 \text{ mean}$
c) $3 \text{ median} - 2 \text{ mean}$
d) $2 \text{ median} - 2 \text{ mean}$
- 4) Research proposal is also called
a) Abstract
b) Summary
c) Synopsis
d) Methodology
- 5) The scope in research is indicated by
a) Limitations of the study
b) Delimitations of the study
c) Definition and explanation of terms
d) Interpretation of research results
- 6) The middle value in a distribution refer to
a) mean
b) mode
c) median
d) geometric mean
- 7) The concept of standard deviation was introduced by
a) Karl Pearson
b) Fisher
c) Gausess
d) Spearman

- 8) _____ of the following is the most unreliable and unstable average.
 a) mode b) mean
 c) median d) none of the above
- 9) Statistics is a _____ word.
 a) English b) Latin c) Greek d) None of these
- 10) Root mean square deviation is also called
 a) mean deviation b) standard deviation
 c) variance d) correlation

मराठी रूपांतर

1. योग्य पर्याय निवडा.

10

- 1) खालीलपैकी _____ हे विचलन शिलतेचे उत्तम मापन आहे.
 अ) रेंज ब) प्रमाण विचलन क) मीनडेव्हिएशन ड) वरीलपैकी नाही
- 2) खालीलपैकी _____ मूल्य आलेखाद्वारे करता येत नाही.
 अ) मोड (बहुलक) ब) मीन क) मेडियन ड) प्रमाण विचलन
- 3) बहुलकाचे सुत्र _____ हे आहे.
 अ) 3 मेडियन - 2 मिन ब) 3 मेडियन - 3 मिन
 क) $\frac{3 \text{ मेडियन} - 2 \text{ मिन}}{2}$ ड) 2 मेडियन - 2 मिन
- 4) संशोधन आराखडयाला _____ असेही संबोधले जाते.
 अ) सारांश ब) समरी (summary)
 क) आराखडा ड) अध्यापन पद्धती
- 5) संशोधन व्यापी _____ दर्शविते.
 अ) संशोधन मर्यादा ब) संशोधन अमर्यादा
 क) संशोधन व्याख्या व त्यांचे स्पष्टीकरण ड) संशोधन निष्कर्षा बदल दर्शविणे
- 6) सारणीतील मधले मूल्य म्हणजे _____ हे होय.
 अ) मीन ब) मोड क) मेडियन ड) भूमितिय मध्य
- 7) प्रमाण विचलनाची संकल्पना _____ नी प्रथम मांडली.
 अ) कार्लपिअरसन् ब) फिशर क) गॉसेस् ड) स्पिअरमन्
- 8) खालीलपैकी _____ हे मापन जास्त अविश्वास व अस्थिर असे-अहे.
 अ) मोड (बहुलक) ब) मिन क) मेडियन ड) वरीलपैकी नाही
- 9) संख्याशास्त्र हा शब्द _____ भाषेतुन आला आहे.
 अ) इंग्रजी ब) लॅटिन क) ग्रीक ड) वरीलपैकी नाही
- 10) (Root mean square deviation) रूट मीन स्क्वेअर डेव्हिएशन _____ असेही संबोधले जाते.
 अ) मीन-डेव्हिएशन ब) स्टॅन्डर्ड-डेव्हिएशन
 क) व्हेरिएन्स (Variance) ड) सहसंबंध

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

B.P.Ed. – II (Semester – IV) (CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – III)
Research and Statistics in Physical Education

Day and Date : Thursday, 13-12-2018
 Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Marks : 60

Instructions : 1) *All questions are compulsory.*
 2) *The candidates should read original questions in English.*

2. Answer the following question (**any one**) : 15

- 1) Explain scope of research in physical education and sports.
- 2) Write meaning of research proposal and explain significance of research proposal.

3. Answer the following question (**any one**) : 15

- 1) Calculate the mode from following data.
- OR
- 2) Calculate the 60% and 80% value for following data.

CI	f
195 – 199	1
190 – 194	3
185 – 189	2
180 – 184	2
175 – 179	4
170 – 174	7
165 – 169	8
160 – 164	9
155 – 159	6
150 – 154	4
145 – 149	4

N = 50

4. Answer the following question (**any one**) : 15

- 1) Calculate the QD (Quartile Deviation) from following data.
- OR
- 2) Calculate the 20%, 40% value of percentile from following data.

CI	f
100 – 104	7
95 – 99	8
90 – 94	9
85 – 89	6
80 – 84	4
75 – 79	4
70 – 74	4
65 – 69	3
60 – 64	2
55 – 59	2
50 – 54	1

N = 50

Set P

5. Answer the following question in brief (**any three**) : 15
- 1) Explain need and importance of research in physical education.
 - 2) Definition of research.
 - 3) Histogram.
 - 4) Library Reading.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (**कोणतेही एक**) : 15
- 1) शारीरिक शिक्षणातील संशोधनातील व्याप्ती स्पष्ट करा.
 - 2) संशोधन आराखड्याचा अर्थ सांगून संशोधन आराखड्याची तत्वे स्पष्ट करा.
3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (**कोणतेही एक**) : 15
- 1) खालील दिलेल्या सारणीवरून मोड (बहुलक) काढा ?

किंवा

- 2) खालील दिलेल्या सारणीवरून ६०% आणि ८०% मूल्य काढा.

CI	f
195 – 199	1
190 – 194	3
185 – 189	2
180 – 184	2
175 – 179	4
170 – 174	7
165 – 169	8
160 – 164	9
155 – 159	6
150 – 154	4
145 – 149	4

N = 50

4. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (**कोणतेही एक**) : 15
- 1) खालील सारणीवरून चतुर्थक विचलन (Q.D.) काढा.

किंवा

- 2) खालील दिलेल्या सारणीवरून 20%, 40% शतसमक मूल्य काढा ?

CI	f
100 – 104	7
95 – 99	8
90 – 94	9
85 – 89	6
80 – 84	4
75 – 79	4
70 – 74	4
65 – 69	3
60 – 64	2
55 – 59	2
50 – 54	1

N = 50

5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (**कोणतेही तीन**) : 15
- 1) शारीरिक शिक्षणात संशोधनाची गरज व महत्त्व लिहा.
 - 2) संशोधनाची व्याख्या.
 - 3) आयतालेख.
 - 4) ग्रंथालय वाचन.

Seat
No.Set **P**

B.P.Ed. – II (Semester – IV) (CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Theory of Sports and Games and Their Officiating and Coaching

Day and Date : Monday, 17-12-2018
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 70

- Instructions :**
- i) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved within **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
 - ii) **All questions are compulsory.**
 - iii) Neat diagram must be drawn **where** necessary.
 - iv) Candidate should read original questions in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- I) In basket ball three point half circle radius is
 - a) 6.25 m
 - b) 6.75 m
 - c) 6.10 m
 - d) 6.00 m
- II) In handball the height of goal post is
 - a) 2 m
 - b) 3 m
 - c) 28 cm
 - d) 20 cm
- III) The word 'Sudden death' is related to _____ game.
 - a) Foot ball
 - b) Hockey
 - c) Lawn Tennis
 - d) None of these
- IV) Standard 400 m track no. lane is
 - a) five
 - b) six
 - c) seven
 - d) eight
- V) Duration of Hockey match is
 - a) 90 min.
 - b) 70 min.
 - c) 40 min.
 - d) 30 min.
- VI) In a Lawn tennis the height of net at the centre is
 - a) 3' 6"
 - b) 3' 5"
 - c) 3' 4"
 - d) 3'
- VII) The weight of Relay batten is
 - a) 40 grm
 - b) 50 grm
 - c) 65 grm
 - d) 60 grm
- VIII) 42.195 m distance for _____ race.
 - a) Cross country
 - b) Long distance run
 - c) Half marathon
 - d) None of these
- IX) Duration of Basket ball match is
 - a) 20 + 10 + 20
 - b) 10 + 5 + 10
 - c) 10 + 2 + 10 + 15 + 10 + 2 + 10
 - d) 15 + 10 + 15
- X) _____ time keepers record the winning time of 100 m running race.
 - a) Three
 - b) One
 - c) Two
 - d) Four

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा.

10

- I) बास्केटबॉल मधील तीन गुणांचे अर्धवर्तुळ त्रिज्या
 अ) ६.२५ मी. ब) ६.७५ मी. क) ६.१० मी. ड) ६.०० मी.
- II) हॅन्डबॉल मधील गोळ पास्टची उंची
 अ) २ मी. ब) ३ मी. क) २८ से.मी. ड) २० से.मी.
- III) 'सडन डेथ' हा शब्द _____ खेळाशी संबंधित आहे.
 अ) फूटबॉल ब) हॉकी क) लॉन टेनिस ड) यापैकी नाही
- IV) दजैदार ४०० मी. ट्रॅक धावणमार्गाची संख्या
 अ) पाच ब) सहा क) सात ड) आठ
- V) हॉकी सामव्याचा काळावधी
 अ) १० मीनीटे ब) ७० मीनीटे क) ४० मीनीटे ड) ३० मीनीटे
- VI) लॉन टेनिस मध्ये मैदानाच्या मध्यभागी नेटची उंची
 अ) ३'६" ब) ३'५" क) ३'४" ड) ३'
- VII) रिलेमधील बॅटनचे वजन
 अ) ४० ग्रॅम ब) ५० ग्रॅम क) ६५ ग्रॅम ड) ६० ग्रॅम
- VIII) ४२.१९५ मीटर हे अंतर _____ स्पर्धेचे आहे.
 अ) क्रासकंट्री ब) लांबपल्याच्या शर्यती
 क) अर्धमॅरेथान ड) यापैकी नाही
- IX) बास्केट बॉल सामव्याचा कालावधी
 अ) २० + १० + २०
 ब) १० + ५ + १०
 क) १० + २ + १० + १५ + १० + २ + १०
 ड) १५ + १० + १५
- X) १०० मी. मध्ये विजयी स्पर्धकाची वेळ _____ वेळाधिकारी नोंदवतात.
 अ) तीन ब) एक क) दोन ड) चार

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. – II (Semester – IV) (CBCS) Examination, 2018
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Theory of Sports and Games and Their Officiating and Coaching

Day and Date : Monday, 17-12-2018
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Marks : 60

- Instructions :** i) **All questions are compulsory.**
ii) **Neat diagram must be drawn where necessary.**
iii) **Candidate should read original questions in English.**

2. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- I) Draw a neat diagram of badminton court with measurements, give the name of various area.
 - II) Draw a neat diagram of Kabaddi court with measurements and give the name of various area.
3. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- I) List the officials required for conducting Volley ball match and explain their duties.
 - II) Draw a neat diagram of 400 m. track and find out stagger distance for lane no. 2, 3 and 4.
4. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- I) Define coaching and explain the principles of coaching.
 - II) Define officiating and explain the qualities of official.
5. Answer the following questions in brief (**any three**) : **15**
- I) Penalty stroke in Hockey.
 - II) Batten exchange zone in relay race.
 - III) Power play in cricket
 - IV) Libero player in volley ball.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणताही एक) : १५
- I) बॅडमिन्टनच्या मैदानाची मोजमापासह आकृती काढून विविध भागांना नांवे द्या.
 - II) कबड्डीच्या मैदानाची मोजमापासह आकृती काढून विविध भागांना नांवे द्या.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणताही एक) : १५
- I) व्हॉलीबॉल सामव्यासाठी आवश्यक असणाऱ्या सामनाधिकाऱ्याची यादी देऊन त्यांची कर्तव्य स्पष्ट करा.
 - II) ४०० मी. धावणमार्गाची आखणी करा व धावणमार्ग २, ३ व ४ चे वाढीव अंतर काढा.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणताही एक) : १५
- I) क्रीडा मार्गदर्शनाची व्याख्या लिहून क्रीडा मार्गदर्शनाची तत्वे स्पष्ट करा.
 - II) पंचकार्य म्हणजे काय ते सांगून चांगल्या सामनाधिकाऱ्यांची गुणवैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) : १५
- I) हॉकीमधील पेनाल्टी स्ट्रोक.
 - II) रिले रेस मधील बॅटन अदळबदळ क्षेत्र.
 - III) क्रिकेट मधील पावर प्ले.
 - IV) व्हॉलीबॉल मधील लिबेरो खेलाहू.
-